

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3128

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštnice hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Kraljeve besede so okrepile naše zaupanje v bodočnost

Dopis z dežele

Ne enkrat, nego dvakrat in še večkrat smo prebral v «Domovini» prestolni govor našega ljubljenskega kralja ob otvoritvi narodnega predstavništva.

Ne tiče se ta govor le narodnih poslancev, temveč prav vseh državljanov, da po svojih močeh pomagamo odstranjevati in blažiti hudo gospodarsko stisko, ki ne tare le naše mlade države, temveč ves svet.

Seveda je bil ta govor v prvi vrsti namenjen narodnim poslancem in senatorjem, katerim daje kralj smernice za njihovo delo, ko bodo sklepali pametne in preudarne zakone za omiljenje gospodarske krize v naš blagor in napredek.

V svojem govoru se spominja kralj vseh stanov. V prvi vrsti podčrtava kmetski stan in njegovo sedanjo gospodarsko stisko, ko pravi: «Nezaslišani padeč cen poljskih pridelkov je pahnil našega kmeta v izredno hud položaj. S tem, da bomo kmetovalcu preskrbeli primerne cene za njegove pridelke in da mu bomo omogočili boljše življenje, bomo dvignili njegovo potrošno silo in mu ustvarili ugodne pogoje za njegov gospodarski kredit. To je glavno vprašanje, ki je pred nami.»

Ali je že kdaj kak vladar s tako vročo ljubeznijo in skrbjo govoril o kmetu za njegov blagor, kakor je to storil naš kralj v svojem prestolnem govoru? Pa ne samo kmeta, kraljeva beseda se spominja tudi vseh drugih stanov, delavcev, obrtnikov in vseh drugih. Seveda je to mogoče pri nas le, če se bo kmetu godilo dobro, ker se ogromna večina prebivalstva v naši državi peča s kmetijstvom. Pri tem pa vladar odločno poudarja, da se ne sme zapostavljati noben stan in da se naj vsa bremena gospodarske krize zdaj

kakor tudi pozneje pravično razdele z uvidenimi zakoni, katere sklepati so poklicani narodni poslanci in senatorji, ki jim je narod z vsem zaupanjem poveril to hudo nalogo.

Kakor že omenjeno, smo vsi poklicani, da pomagamo pri tej gradnji in da tlajemo našim zastopnikom potrebna pojasnila v tej ali drugi zadevi. «Vsakdo sam najbolje ve, kje ga čevljev žuli», pravi pregovor, in gospodje poslanci si gotovo najbolj žele, da jih njihovi volilci tako podpirajo. Nasvete volilcev bodo gotovo vpoštevali in jih izkušali uveljaviti. Seveda vsakovrstnih krajevnih in osebnih potreb ne bo vedno mogoče izpolniti tako, kakor bi morda radi posamezniki, ker se je treba ozirati predvsem na celoto. Tudi ne bo mogoče vsega tega lepega načrta kar čez noč uresničiti. Je to načrt, za katerega izvršitev je potrebna daljša doba.

«Stoletja so pretekla, preden smo dosegli naše uedinjenje», je rečeno v prestolnem govoru. Seveda, ozdravljenje naših gospodarskih razmer ne bo trajalo tako dolgo, vendar pa daljši čas. Kdaj bo pri nas bolje, je odvisno v veliki meri od ozdravljenja še mnogo težavnejših gospodarskih razmer v drugih državah. Mnogo bodo pripomogli k izboljšanju naši poslanci in senatorji, ki jih preveča trdna volja do dela za gospodarsko ozdravljenje naše države. Dobri zakoni bodo, če že ne čisto odpravili te neprilike, pa jih vsaj izdatno ublažili.

To trdno voljo do dela naših zastopnikov za naš blagor so še utrdile lepe in vzpodbudne kraljeve besede. S trdnim upanjem glejmo v prihodnost! Najboljši zgled za to nam daje sam kralj s svojim od očetovske skibi za državljane prežetim prestolnim govorom.

Prisrčen govor poslanca župnika Barleta v narodnem predstavništvu

Tri zapovedi ljubezni: iskrena bratska ljubezen, ljubezen do našega velikega vladarja in ljubezen do naroda

Ze zadnjč smo poročali, da se je vršila v narodnem predstavništvu več dni trajajoča debata o odgovoru (adresu) na prestolni govor. Debate so se udeleževali tudi poslanci in senatorji iz dravske banovine. Adresa je bila naposled sprejeta v celoti, kakor smo jo že objavili v zadnji številki. V naslednjem navajamo v izpisku prisrčan govor, ki ga je imel ob debati narodni poslanec župnik g. Janko Barle:

Ko sem čul prestolno besedo našega milega kralja, sem bil srčno vznemirjen. Ta beseda je odmevala velike duše našega jugoslovenskega naroda. Mi stojimo danes na početku nove dobe. S svojim duhom, s svojo močno voljo, z vso svojo močjo ustvarjamo sedaj boljšo bodočnost naše domovine. V tem velikem delu nam je nujno potrebna iskrena bratska ljubezen. Bratska ljubezen in sloga nas bosta vodili do moči in slave. Ko sem se pred nekaj dnevi izprehajal tam gori na Kalimegdanu,

na oni zemlji, ki je poškopljena z junaško in mučeniško srbsko krvjo, sem obstal pred spomenikom hvaležnosti Francije, delom našega velikega mojstra Meštoviča. Na tem spomeniku je zarisan v kamen: «Srb je Franciji hvaležen, ljubi Francijo, ljubi oni narod, ki mu je pomagal do zmage!» Bratje! Te besede so zapisane in vklesane v mrtev in mrzel kamen. Danes, ko gledamo v bodočnost in ko delamo našo zgodovino, jih hočem vpisati tudi v našo dušo in jaz kot Slovenec in duhovnik vam kličem v tej zbornici: «Jaz, Slovenec, ljubim Srba in Hrvata!»

To bodi prva zapoved naša: iskrena bratska ljubezen in sloga, ona ljubezen, o kateri govori veliki apostol Pavel, da dela samo dobro in ne misli ničesar hudega in zlega.

Druga zapoved naša bodi: ljubezen in zvestoba do svojega velikega vladarja in milega kralja našega. Danes si še nismo prav v svesti, še ne

moremo prav doumeti, kaj nam je Bog dal v tem vladarju. Če bi njega ne bilo, bi nas danes morda neprijatelj imel v svoji pesti in tujec bi se nam posmehoval. Ob prepadu smo hodili; ni bilo one ljubezni, o kateri govori veliki apostol Pavel. V tem trenutku je odločeval o bodočnosti naš kralj. Z jasnim pogledom in s svojo močno voljo je dvignil ves jugoslovenski narod iz prepada proti svetlobi, k luči, k jasnosti, k bodočnosti. Govoril je besede svojem narodu: «Ljubi to državo! Podajte si roke in zidajte si lepšo bodočnost svoje države!» Narod je čul besede svojega kralja in jih sprejel. Beseda je rodila sad in sad te besede so volitve 8. novembra.

V tem trenutku se spominjam zgodovinskega dogodka iz avstrijsko-madžarske zgodovine. Bil je trenutek, ko je cesarica Marija Terezija v naročju s svojim malim sinom prišla z vbornico v Budimpešti, ko sta bila država in prestol v nevarnosti, in je pozivala na zvestobo in ljubezen madžarske magnate. Zgodovina pravi, da so zborovali potegnili meče z enodušnim vzklikom, da umrejo za svojega kralja.

Danes na tem svetem kraju v prestolnici Jugoslavije pred očmi svojega kralja tudi mi govorimo prisego: Mi dajemo življenje za svojega kralja! Naj čuje to tudi zunanji svet in naj ve: Naš narod je tako zvezan s svojim kraljem, nepremagljivo, silovit in močan. To bodi druga zapoved naša: zapoved ljubezni in zvestobe do našega kralja!

Tretja zapoved, spoštovani gospodje, pa je ljubezen do naroda svojega. Narod nas je senkaj poslal in sedaj čaka in čaka, da delamo za njega, da ga povedemo iz hude gospodarske in tudi duševne krize. Narod zaupa v nas, narod pričakuje, da bomo na tem kraju delali po postavi in zakonu v blagor naroda svojega. Spoštovani gospodje, ne smemo biti slabiči, ki bi obupavali, in ne godrnjači, ki bi tako rekoč že rušili svojo državo. Pri nas morata biti pogum in volja!

Spominjam se velikega dogodka ob početku svetovne vojne. Bilo je takrat, ko je avstrijska armada navalila z vso silo na majhno srbsko armado. Srbski narod in vojak sta videla to strahoto, to moč in to silo, pa sta skoro izgubila pogum. Toda takrat je veliki kralj Peter stopil v prve vrste, v prve bojne järke in govoril svojim sinovom: Fantje, odvezujem vas od zakletve svojemu kralju! Idite na svoje domove, a jaz, vaš kralj, hočem tu ostati, da padem ali zmagam! Slišali so vojaki besede svojega kralja, svojega sivolasega vojskovodje. En duh je premagal, prevzel vse, duh ljubezni do države in do kralja. Kakor orli so planili iz streških jarkov ter pogladi sovražnika čez mejo in čez Savo.

Ta duh velikega kralja Osvoboditelja mora prevevati nas vse. Mi nismo slabiči, temveč hočemo biti pogumni možje, da povedemo državo iz neprilike k sreči in zmagi. Delovali bomo vsak po svoji moči in na oltar domovine bomo darovali vse, kar imamo, in vsega dobrega hočemo prositi Boga, od katerega pride blagoslov na blagoslovno našo delo. Vsegamogočni naj čuva našo ljubljeno Jugoslavijo, naš narod in našega milega kralja!

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

Delo za blagor naše banovine

Dopisnik beograjske «Politike» je bil te dni sprejet od bana dravske banovine g. dr. Marušiča, ki mu je dejal v razgovoru o delu in razmerah v naši dravski banovini med drugim naslednje:

«Imamo mnogo načrtov. Marsikaj je že izvršenega, mnogo dela pa n'š še čaka. V teh časih je trela na vse mogoče načine misliti, kako bi se dal kak načrt najbolje izvesti. V političnem pogledu so razmere v naši banovini vsak dan boljše in mnogi, ki se niso udeležili novembrskih volitev, danes to obžalujejo, ker vidijo čvrsto odločnost narodnega predstavništva in vlade za delo v praveu, ki ga je usmeril naš kralj z manifestom 6. januarja. Ljudje spoznavaajo, da je edino s složnim delom mogoče prebroditi vse težave, katerih je tako polna naša doba. Narod cení delo oblastev, ki se v vsakem oziru brigajo zanj in gredo na roko vsakomur. Moram naglasiti, da se je zaradi nestranskega delovanja oblastev zelo dvignil njihov ugled in da so mnogi dobro hoteči ljudje, ki so prej stali ob strani, danes stopili v vrste tistih, ki jim je na skrbi blagor naroda in države.

Dejstvo je, da je gospodarska kriza tudi v naši banovini zelo občutna in da v nekem oziru ovira zdrav gospodarski razvoj in napredek prosvete. Toda narod pretežno razume, da je kriza svetovna in da nosijo zanjo odgovornost samo razmere, v katerih se nahaja ves svet. Poleg tega narod zaupa, da bomo to krizo prebrodili, če bomo nadaljevali smotreno delo in če vprejemo vse narodne moči za koristno delo. Prav sedaj pa moramo izkoristiti vsako priliko, da združimo vse gospodarske panoge, ker se pogosto dogaja, da ena odnove, dočim druga krije izubo na tej strani. Tako smo zagotovljeni, da ne bo prišlo do neljubih presenečenj v gospodarskem sožitju.

Posebno huda je kriza našega kmetijstva. Vzroki so znani. Cene kmetijskim izdelkom so zelo padle, zato gre vse naše prizadevanje za tem, da se zagotovi primerna prodaja vseh kmetijskih pridelkov in da se kmetu omogoči ceneni kredit z zastavitvijo (lombardiranjem) njegovih pridelkov. Temu delu bo moralo posvetiti vse svoje sile naše združništvo, ki je pri nas zelo razvito. Mi smo to naprej videli in mi zelo vesel, da bo naša banovina v tem važnem poslu pobudo, da ji bodo sledile druge banovine. Pri nas so, hvala Bogu, gospodarske razmere in

organizacija kmetijstva tako napredne, da so lahko za zgled in posnemanje drugim, ki jim neugodnejše razmere, žal, niso pustile enakega razvitka. Vse je poskrbljeno, da se cene postavijo na tisto stopnjo, kakor zahteva korist velike večine naroda.

Po vseh srezih so ustanovljeni odbori za pomoč gladnim in brezposelnim. Organizacija razdelitve brezplačne hrane in krme bo izvedena v najlepšem redu. Pomožna akcija je mnogo storila za ublaženje posledic brezposelnosti. Na Jesenicah je banska uprava posredovala, da ni prišlo do odpustitve 2000 delavcev, ki bi bili z družinami vred stali na cesti. Res je sicer, da manj služijo, toda vsaj gladu ne bo. Delavci to čutijo in vedo, zato se tudi vedno obračajo na bansko upravo za svet in pomoč v vseh svojih življenjskih vprašanjih. Seveda storimo vse, da bi jim pomagali.

Prosveta se lepo razvija in napreduje. Posebno je viden vpliv sokolskih društev, ki se nenavadno hitro širijo in vneta delujejo, kar je najbolje razvidno iz tega, da so se samo v minilem letu sokolske vrste več kakor podvojile.

Za napredek gospodarstva, posebno pa kmetijstva, se prirejšo mnogi in dobro uspeji tečajji. V nedeljo se bo otvoril v Št. Juriju ob južni železnici važen zavod, srednja gospodinjstva šola, kar je lep dokaz napredka našega kmejskega gospodinjstva in pouka. To bo prvi zavod te vrste v naši državi.

Dasi bo bodoči proračun nekaj manjši od lanskega, smo vendar gledali, da to štedenje pade samo na neplodovite postavke, dočim so vse po-

stavke, ki so potrebne za gospodarski razvoj, nedotaknjene ali celo zvišane. Zato pa mora imeti banovina potrebna sredstva nele za svojo upravo, temveč še bolj za povzdigo narodnega blagostanja. Posebno pažnjo smo posvečili kmetijskemu pouku, cestam in tujskemu prometu, ki postaja vsak dan važnejša postavka gospodarstva naše banovine. Najti je bilo treba sredstev in načinov, kako privabiti čimveč tujcev in naših državljanov v naše divne kraje.

Samo po sebi je jasno, da smo morali skrbeti, da gospodarska stiska ne bi imela za posledico zastoja prosvetnega napredka.

Posebno se skrbi za zdravje naroda sploh, kar se kaže jasno v organizaciji zdravstvenih občin, katerim je morala banovina posvetiti precej brige. V bolnišnicah se je uvedla štednja, toda tako, da ne bo imelo to kvarnega vpliva na pravilno nego bolnikov in na zdravo bolniško prehrano.

V socialnem skrbstvu se n' moglo štediti, temveč so se morale marsikatere postavke še povečati, ker tako zahteva naš čas.

Banovinski proračun bo uravnovesen. Posojila se najemajo po načelu: Izposojaj si le za investicije, od katerih bo imeo koristi tudi potomstvo, zato je povsem v redu, da se vračajo taka posojila postopno. Posebno pažnjo bo posvetila banska uprava javnim delom, ki bodo nele zaposlila narodovo moč, temveč bodo tudi služila občinim koristim in posebno bodo privabila tujski val v našo banovino: V mislih imam nadaljevanje elektrifikacije, regulacije rek in modernizacije potov. Tako prinese vsak dan nove potrebe, nove misli, kar vse zahteva obilo dela vseh, ki so dobre volje.»

Pred treznostnim kongresom

V nedeljo 21. t. m. bo v Ljubljani slovenski treznostni kongres Medsebojno klanje in pobijanje v pijanosti, ki ga noče in noče biti konec, n'š izziva k odporu. Te sramote mora biti konec! Ta glas mora iti po vsej Sloveniji!

Treznostni kongres bodi slovesna otvoritev boja proti nesečni strasti, ki narod ponižuje in uničuje. Kongres obeta biti jako lep. Upamo, da bo tudi lepo obiskan. Polovična vožnja po železnici za udeležence z dežele je zaprosena in ni dvomiti, da bi ne bila dovoljena. Odzovejo naj se posebno naša prosvetna društva.

Posebnost kongresa bo ta, da bo nastopilo

mного govornikov raznih stanov in struj s kratkimi govori. Zato zborovanje, četudi precej dolgo, ne bo dolgočasno in utrudljivo, ampak zanimivo. Pri tem delu, če hočemo doseči kaj uspeha, morajo sodelovati vsi stanovni in vse struje.

Govorilo bo 25 govornikov in govornic, med njimi tudi kmejska žena in šolarček. Prišli bodo tudi zastopniki Hrvatov in Srbov in bo govoril od vsakih po eden v imenu Zveze trezne mladine. Najoddaljenejši udeleženeec pa pride iz Berlina: vodja protialkoholnega gibanja v Nemčiji. Ta bo imel v ponedeljek za posebne zanimance še posebno predavanja.

Ivan Albrecht:

Mora

Stisnil je pesti in zamižal, da ne bi videl praznine, ki je zijala po hiši.

«O Bog!»

V bolečini je pokleknil kraj očeta, pobožno mislil na mater, a ni mogel docela pregnati iz misli Zinke, čeprav ni vedel, kako tudi ona ta hip trpi. Odkar je namreč slišala Hojnika govoriti z očetom, se ji je videlo, da ji ne bo več obstanja pod soncem. Dotlej se ji je Nace smilil in ob Nežinem grobu je celo jokala, ko se je ozrla nanj. Videla je v njem samo trpečega človeka in nehote pomislila, kako bo njej, kadar bo morala sama preživljati take neizbežne trenutke, zdaj pa, ko je spoznala, da je brez nje med očetoma že vse domenjeno, se je začelo upirati v njej in klicati po svobodi. Tisti potrli človek se je zanjo naenkrat prečvil v trinoga, ki brezsrčno sega po njej, ker hoče ugoditi sebi. Ob taki misli je sočutje zamrlo. Ni še sicer prav sovražila fanta, toda oduren se ji je le videl kakor v pravljici divji mož, ki ugrabi vilinsko deklico. Vrhu tega jo je skelela misel na Cincijo, ki se izza velikega četrka nič več ne zmeni zanjo. Moj Bog, najprej jo dvigne v deveta nebasa, potem jo pa naenkrat vrže v prah, češ: «Saj se ti itak ne mudi!» Kako je tedaj s Konradom? Mogoče ga sploh ne bo in ni nikoli mislil nanjo. Morda je bila vsa lepota zgolj v gostakinih besedah...

«Potlej ji izpraskam oči in tudi iz bajte mora», je sklenilo dekle v navalu anemogle jeze. Hotela je takoj jasnosti, zato je poslala Domna gledat, ali je ženica doma, toda bratec se je kmalu vrnil s sporočilom: «Bajta je zaklenjena in na trkanje se živ duh ne oglasi.»

«Kod se baba neki potika», je nejevoljno razmišljala, ali odgovora ni bilo, najsi je tudi šla kasno zvečer sama pogledat v bajto. Med potjo se ji je videlo, da so okna razsvetljena, ko pa je prišla do koče, je bilo vse temno.

«Čarovnica», se je prestrašila in je domov grede skoro bežala. Na vsi razdvojenost je kaniila v srce slutnja nekšnega neznanega gorja. Zazdelo se ji je, kakor da ji je od vekomaj zapisana nesreča, ki se ji ne bo mogla ogniti.

Doma je iz veže slišala, kako je v kuhinji naročal oče materi:

«Počasi boš morala poskrbeti zastran perila in ker bo še treba dekletu.»

«Tak že kar misliš?» se je obotavljala mati. «Ali ni še premlada? Deklo bi tudi morali imeti, če odide Zinka.»

«Mlada sem ali tja, take prilike ne bo več», je branil oče. «Zaradi dekleta se le nikar ne boji! Saj vidiš, da Nande komaj čaka, kdaj bi lahko privedel tako v hišo, ki ne pojde več proč, dokler je ne odneso.»

Oče se je zasmeljal, a mati je vzdihnila, kako brzi čas, češ:

«Komaj človek začne živeti, bi že bilo dobro, da si poišče prostor za cerkvijo.»

Zinka je iz veže hušknila naravnost v svojo izbico.

«Torej Zalki se moram umakniti, zato se tako mudi...»

Tako se je zgodilo, da je tisto leto Zinka z gnevom v duši sprejela sveto veliko noč.

VII.

Na veliko nedeljo ni bilo Naceta po piruh in na veliki ponedeljek ni bila oklicana niti Minka niti Tina, pač pa je obakrat po veliki maši v Golševem prebral pred farno cerkvijo z zvišenim glasom občinski sluga razglas, s katerim se daje v vednost in na znanje, da se prično v torek dela na oklajski cesti; zato naj bodo pripravljena vozila in ljudje, kakor je v sporazumu z občinskim zastopom sklenil cestni odbor. Potlej je še vsakokrat posebej sporočil poslušajoči srejni željo očeta župana, naj bi bili vsi občinarji nasproti gospodom, ki bodo vodili in nadzirali dela, kar le mogoče vjudni in prijazni. To bo v čast vsej občini, posebno pa še Okladi, ki bo z ncvjo cesto največ pridobila. Pametni naj t do zlasti tudi fantje, ki naj se nikar dosti ne mešajo med tuje cestne delavce, da ne pride nazadnje do kakšnih pretepev.

Možem in še posebej materam je bil skrbli opomin všeč, fantom se je pa precej zafrknilo, češ:

«Koliko smo jih že neki na meh ourli, da je treba takega svarila!»

Na predvečer bo treznostna akademija, ki jo priredi dijaštvo z delavsko mladino vred. S kongresom bo združena tudi protialkoholna razstava. Potrebno za razstavo bo dala delno Jugoslovenska treznostna zveza, ki ima svoj sedež v Zagrebu, delno pa ljubljanski higienski zavod. Razstava bo prav poučna.

Treba je enkrat začeti delo za iztreženje ljudstva in odpravo divjaških navad. Irska nam bodi zgled! Če so tam pijansko strast ukrotili in narod iztreznili, ga moramo tudi pri nas!

Politični pregled

Za večeraj 3. t. m. je bila sklicana prva redna seja narodne skupščine.

Na seji, ki je bila kratka, je bil določen dnevni red prihodnje seje. Razen tega je bilo sporočeno skupščini, da je kraljevska vlada pripravila celovito vrsto novih zakonskih načrtov. Sestavljen je že predlog finančnega zakona in proračuna za l. 1932./1933. Nadalje je vlada pripravila zakonski načrt o gospodarskem svetu, ki bo posvetovalen organ vlade in narodnega predstavništva in sestavljen iz zastopnikov obrti, trgovine, industrije, kmetijstva in delavstva. Dalje sta pripravljena zakona o oprstitvi gozdnih kazni in škod in naposed zakon o praviči drvarjenja: Tudi minister za trgovino in industrijo g. dr. Albert Kramer je pripravil štiri strokovne zakone, ki bodo predloženi narodni skupščini. Narodno predstavništvo bo imelo torej že takoj v začetku polne roke dela. Seja senata še ni sklicana.

Predlog proračuna,

ki ga je izročil narodnemu predstavništvu finančni minister dr. Gjorgjevič, je uravnotežen in znaša 11 milijard 400 milijonov dinarjev. Izdatki so za 1 milijardo 800 milijonov dinarjev manjši kakor lani.

Po vsem svetu je nastalo veliko razburjenje zaradi japonskega napada na kitajsko pristanišče Šanghaja.

Vse je pričakovalo, da bo sedaj Kitajska uradno napovedala vojno Japonski, vendar se to ni zgodilo, nego je izjavila kitajska vlada, da bo brez napovedi branila svojo zemljo proti vsiljivcem. Posredovanje pripravljajo tudi velesile, zlasti Anglija, Amerika in Francija, ki imajo v vele-mestu Šanghaju svoja ozemlja, tako zvane kon-

cesije. Dosedanji protesti velesil niso ničesar zažegli. V mestu je bilo že več bitk. Tako so 2. t. m. ponovno

Japonci zopet navalili na kitajski del Šanghaja.

Pri napadu so uporabljali topove in strojne puške. Podpirale so njihov napad tudi v šanghajskem pristanišču zasidrane japonske križarke in letala, ki so metala na mesto bombe. Pj bitki so ležale po cestah cele gomile ubitega prebivalstva. Naval beguncev v inozemske naselbine je bil silno velik. Prizori v teh bojih so bili strašni in so Japonci postopali brezobzirno. Aretirali so tudi okrog 300 Kitajcev, ki so jih po kratkem zaslišanju enostavno postrelili na cesti s strojnimi.

Prav tako prodirajo Japonci dalje v Mandžurijo in so

zavzeli Harbin.

Zatrjuje pa se, da bodo Japonci razširili svoje vojaške operacije tudi na Mongolijo.

Baš, ko so se bili hudi boji med Kitajci in Japonci v Šanghaju, je bila

otvorjena v Ženevi razorožitvena konferenca.

Na konferenci je prisotnih 1200 zastopnikov 64 držav in okoli 200 novinarjev. Zastopane so torej skoro vse države sveta. Otvoril je konferenco predsednik in bivši angleški minister za zunanje zadeve Henderson, ki je naglašal žalostno okolnost,

da ob otvoritvi ženevske konference, ki ima nalogo, da zagotovi svetu mir, grmijo na Daljnem vzhodu topovi.

Henderson je pozval zastopnike, naj se vsak zaveda svojih dolžnosti in svoje odgovornosti do skupnosti: «Ves svet zahteva razorožitev, ki mu je potrebna,» je nadalje izvajal Henderson, «in v naši moči je, da dejansko vplivamo na razvoj zgodovine. Narodi pričakujejo, da jih bomo s svojim delom osvobodili nevarnosti, k' jih prinaša oboroževanje.» Konferenca, ki si je izvolila tudi potrebne odbore, bo trajala dalje časa.

V Nemčiji pripravljajo

volitve novega državnega predsednika.

Med kandidati sta tudi vodja narodnih socialistov (nemških fašistov) Hitler in neki hohenzollernski princ. Proti zopetni izvolitvi Hindenburga se vrši velika gonja.

No, hipna nejevolja je kmalu splahnela v veseli zavesti, da se zdaj odpre Okladi širni svet. V gručah in v parih so se v ponedeljek posebno oklajski moške od maše grede živahno razgovarjali, kako bo odslej Oklada napredovala.

«Seve,» je dejal Francon, ki je hkratu s Tršarjem odšel izpred cerkve, «pred dvajsetimi leti bi me bilo to ogrelo, danes se me pa nič več ne prime. Za mlade ne rečem, za te bo, za te...»

«I seve, sosed, kaj hočeva! Svet mora živeti naprej, ne nazaj,» je menil prožnejši Tršar, ko jo primahata Bregar in Kotnik za njima. Voščili so si vesele praznike, se z željo po miru in nebeški luči spomnili rajne Neže in se potlej lotili ceste.

«Ti Francon se potegni za gostilno, če si pameten,» je sprožil Bregar.

«Prav meni je z jezika vzela,» je potrdil Tršar, «že sām sem mu nameraval reči. Nikjer ne bo tako pripravnega kraja kakor pri Hojniku.»

«Aha, lahko da res, ne rečem,» je počasi predstavljaval Francon okorne noge, «pa jaz nisem več za to. Kaj bom jaz! Za fanta ne rečem. Naj se bo le vsuknil zastran mene.»

Bregar je pogledal Kotnika, Kotnik Blaža, pa so bili zmenjeni. Potlej je dejal Bregar:

«Le nič ne bodimo v skrbeh, mladi že vedo, kaj terjā čas!»

«Bog daj!» je iskreno vzdihnil Tršar in bil vesel v zavesti, da tudi Bregar misli tako kot on.

«Pa naša posoda!» se je spomnil Kotnik. «Več kakor pol več bodo vrgle odslej naše hoje in macesni! Preden smo po teh potih spravili brente in škafe samo do ceste, smo že trpeli kakor črna živina. Zdaj bomo lahko kar pri Hojniku naložili in pojde naravnost v Vipavo, Gorico in Koper.»

Tu so se celo togemu Franconu zasvetile oči. Izdelovanje takšne posode je bilo v teh gozdnatih hribih stara domača obrt, ki jo je za rodod dedoval rod. Vso zimo je po hišah pel pogon in posamezniki so se često tako založili z dogami, da so bile iz dalje videti hiše kakor skladalnice teh krojenih desk in deščic. To je doživljal tudi Francon sam in je bilo tako rekoč zraslo z njim, zato je zdaj oživel:

«Za posodo ne rečem! To bo res kakor naša lašč.»

Kolikokrat je že nakladal in vozil in je bilo res hudo! Po petkrat in šestkrat je bil treba peljati do ceste in je bilo komaj za en sam dobršen voz.

Bregar je medtem pravil, koliko je bilo treba potov in truda, preden je bilo kaj doseženo. Govoril je rad tako, da v važnih zvezah ni nikoli pozabil omeniti sebe, kako se je potegoval za cesto.

«Malo širokousti se že, pa naj le ima veselje,» je počasi razmišljal Francon, dejal pa je v priznanje:

«Za take posle že mora človek imeti glavo nasajeno na pravem koncu!»

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

ZA POVZDIGO SVINJEREJE NA DOLENJSKEM.

V naših razmerah je svinjereja slej ko prej tako tažna, da bi jo morali pospeševati z vsemi silami. Storimo pa premalo. Lahko trdim, da je ta panoga za potrebe malega kmeta najvažnejša, ker mu pripomore še najprej do denarja. Najhitreje se da pri njej kaj prirediti, prej kakor pri goveji živini. Najlaže se dajo z njo vnovčiti tudi manj vredni gospodarski odpadki. Pri tem je pa svinjsko meso vedno dražje kakor goveje. Tudi potrebuje ta panova manj kapitala in je zaradi tega tudi tako razširjena na malem posestvu.

Za pospeševanje svinjereje se je začelo že pred vojno ustanavljati svinjerejske zavode in postaje, kar je pa kmalu zopet prenehalo, ker ni bilo zadosti pogojev in sredstev za uspešno delovanje, dasi bi bila ta ustanova še zmeraj potrebna. Prav tako so v kratkem propadle svinjerejske zadruge, ki so se začele malo pozneje snovati zlasti v kočevskem okraju pod imenom živinorejske in svinjerejske zadruge. Kočevski okraj sploh ni bil ugoden za pričetek takih zadrug, ker je po tem okraju svinjereja premalo razvita. Manjkalo je glavnih pogojev in podrobnega vodstva, zato so vse te zadruge hitro likvidirale.

Misel pospeševanja s pomočjo zadrug je pa tako dobra, da jo nikakor ne kaže opustiti. Treba jo je le zanesti v kraje, kjer se bolj pečajo z rejo plemenskih svinj, kjer so bolj vneti rejci in kjer so zaradi tega tudi pogoji za uspevanje takih zadrug bolj ugodni.

V poštev prihaja za združeno pospeševanje pred vsem krški okraj na Dolenjskem, dalje brežiški in novomeški, kjer se že od nekdanj pečajo z rejo prasnih svinj. Tu je ta reja najbolj razširjena in razvita. Tukaj je treba zastaviti potrebne sile. Po teh krajih so svinjerejske zadruge tako važne kakor po Gorenjskem živinorejske zadruge, ki so se začele v zadnjem času lepo razvijati. Danes je dolenski svinjereja preveč sami sebi prepuščena, dasi se kaže čimdalje bolj nujna potreba po izenačenju pasme glade na boljše vnovčevanje odraslih živali. Naloga svinjerejskih zadrug so sicer v načelu slične onim pri živinorejskih zadrugah. Na odbiranje ali selekcijo ple-

Bregarju je pohvala redkobesednega Hojnika na moč dobro dela. Odkajal se je, si natlačil leseno pipo in jel cmokaje nažigati:

«Kar človek le more, rad stori.»

«Dober dan, možje,» se tedaj oglasi za njimi.

Tuj naglas v izreki je četvorico tako presentil, da je zdajci obstala in se kakor na povelje ozrla nazaj. Človek, ki so ga zagledali oklajski veljaki, je bil slok in vitek, črnolas in črnook in na moč gosposki. Pod nosom se je jedva prikazovala prva senca brčice, drugače pa je bil suhljati obraz še ves otroški.

«Bog daj, gospod!» se je prvi zavedel Bregar. «Imamo lepe praznike, kaj?»

«Malo hladno je,» je dejal tujec, a Oklajčani so presodili:

«Ta že ni odtod, ko ga na veliki ponedeljek zebe.»

Na tihem so ugibali, kaj bi neki utegnilo prignati v Oklado tega zlikanega tujca, ki je ves, kakor bi ga iz škallice vzela.

«Zunir bo,» je šepnil Kotnik Bregarju, ki je malo pogledal po tujcu in skomignil z rameni.

Dan je bil mlačen, nebo čisto in pot suha. Tu in tam se je na smreki pozibala veverica in smuknila v gozd. Po jasah so cveteli jeterniki in tudi veternice so že belo kimale s popki. Semintja je kje zajuckal fant in zdajpzdaj se je oglasilo dekliško petje, ki je menda bilo tujcu najbolj všeč. Naenkrat se je namreč oglasil:

«Čigava dekleta tako lepo pojo?»

menskih živali bi bilo polagati glavno skrb.

Ustanovitev in vzdrževanje takih zadrug ne bosta delala takih težkoč, saj imamo v vsakem okraju poklicane strokovnjake in vnete veščake, ki se bodo lahko lotili tega potrebnega in hvaležnega dela. Če se za napredek sadjarstva danes tako uspešno dela, zakaj bi os'ala tako važna panoga, kakršna je naša svinjereja, ob strani!

Sejmi

- 7. februarja: Gorenji Logatec;
- 8. februarja: Dobrna, Radohova vas;
- 9. februarja: Metlika, Mengeš, Konjice, Zagorje pri Litiji, Grahovo, Pilštanj;
- 10. februarja: Št. Jurij ob južni železnici;
- 12. februarja: Motnik.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:

- 1 dolar za okrog 56 Din;
- v devizah:
- 100 italijanskih lir za 280-39 do 282-79 Din;
- 1 dolar za 55-95 do 56-23 Din;
- 100 francoskih frankov za 221-14 do 222-26 Din;
- 100 češkoslovaških kron za 166-32 do 167-18 Din.

Vojna škoda, ki se je dvignila, se je trgovala v Beogradu že po 250 Din. Investicijsko posojilo je naraslo na 58 Din.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na mariborskem živinskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: debeli voli 4 do 5 Din, poldebili 2-50 do 3-75 Din, plemenski 4 do 4-50 Din, biki 3 do 3-75 Din, debele krave 3 do 4 Din, plemenske krave 2-50 do 2-75 Din, krave za klobase 1-25 do 1-50 Din, molzne in breje krave 2-25 do 3-25 Din, mlada živina 2-50 do 4-25 Din in teleta 4-50 do 6-50 Din. Mesne cene: volovsko I. 10 do 12 Din, II. 6 do 8 Din, meso bikov, krav in telic 4 do 6 Din, teletina I. 12 do 14 Din, II. 8 do 10 Din in svinjina 8 do 14 Din za kilogram.

JAJCA. Na ljubljanskem trgu se prodajajo po 1 do največ 1-25 Din za kos. Zadnje dni se je prodajal par že po 1-75 Din.

JABOLKA. V Ljubljani se prodajajo jabolka po 3 do 5 Din za kilogram.

«O, to so oklajska», je pojasnil Kotnik. «Celo pri delu rada pojejo, kako ne bi šele na praznik!» «Brhka dekleta imate», je pohvalil tujec.

«Kar gre za naše kraje, jim ni kaj reči,» se je zavzel zanje tudi Tršar, «ali mi damo le več na pridne roke...»

«In na pravo pamet, je zabil Francon.

V smeju se je pridružil tujcu tudi Bregar, češ:

«Vi ste gotovo drugače vajeni, kajne? Pri gospodi je lepota bolj v čišlih.»

«Najboljše je oboje», je bil tujec previden in kmetje so mu zapored prikimali. Bregarju se je videl odgovor tako pameten in gosposki človek tolikanj znan, da nikakor ni več mogel premagovati radovednosti:

«Brez zamere, če smem vprašati: ali greste daleč?»

«Koder pojde nova cesta, bom malo ogledal, je brezbrizno omenil tujec, a Bregar v eni sapi:

«Se mi je kar zdelo, da hodimo z zunirjem! Ali niste bili tudi jeseni tuka, ko so merili?»

«Seveda sem bil, je smehljalje se potrdil tujec.

«Torej ste vi gospod zunir P—, čakajte no, Pa-Pa—, je vlekel iz spomina Bregar, a tujec mu je smehljalje se pomogel:

«Konrad Parapat. Kaj se me še spominjate?»

«Zlomka, kakopak! Menda so boste vsaj kaj oglasili pri nas?» je s ponosom vabil Bregar.

Bregar in Kotnik sta potlej kmalu zavila vsak proti svojemu domu, a Konrad Parapat je

FIZOL. Nizki fižoli različnih vrst se plačujejo po 1-00 do 2-00 Din, visoke vrste pa po 2-75 do 3-25 Din za kilogram franko Ljubljana.

Kratke vesti

— **Obvezno zavarovanje poljskih pridelkov proti toči v primorski banovini.** Te dni je izdalo kmetijsko ministrstvo uredbo o obveznem zavarovanju posevkov in pridelkov proti toči za primorsko banovino. Zavarovalnina se bo plačevala pavšalno po hektarih površine, in sicer za vse obdelano zemljišče (vinograde, sadovnjake, oljčnjake, njive, vrtove), ki se ukorišča v tem letu. Zavarovanje bodo izvedle zavarovalnice, občine bodo pa pozvale z javnim oklicem vse posestnike zemljišč, da ji dajo točne podatke o površini in vrsti vsake kulture. Kdor bi tega pravočasno ne javil ali bi navedel neresnične podatke, se po naredbi kaznuje z denarno kaznijo od 5 do 500 dinarjev. Na osnovi zbranih podatkov so dolžne občine javiti zavarovalnici za vsako vas vse posestnike, ki so obvezni plačati pavšalno vsoto za to zavarovanje. Če kje toča pobije posevke ali pridelke, je vsak oškodovanec dolžan javiti škodo občini najkasneje v 48 urah, občina pa mora to najkasneje v 24 urah javiti pristojnemu sreskemu kmetijskemu referentu, ki je predsednik ocenjevalne komisije. Vsak zavarovanec ima pravico do povrnitve škode. Nadzorstvo nad vsem tem zavarovanjem ima banovinski odbor za zavarovanje posevkov in pridelkov proti toči s sedežem v Splitu. Tudi kmetje naše banovine, v kateri toča tudi napravi vsako leto veliko škodo, bi iskreno pozdravili slično uredbo. Danes je v zelo izpostavljenih krajih zavarovanje posameznikov nemogoče, ker stane več, kakor je sploh vreden pridelek. Če se pa izvede obvezno zavarovanje vseh posevkov, bi prišla na hektar le malenkostna zavarovalnina, ki ne bi preveč obremenjala posestnikov.

— **Potujoča kmetijska razstava.** Kmetijska potujoča razstava in šola, ki jo organizira kmetijsko ministrstvo skupno s prometnim ministrstvom, je končana. Vsa dela pri ureditvi 23 vagonov so se izvršila v železniški delavnici v Smederevu. Svečana otvoritev kmetijske potujoče razstave in šole bo v nedeljo 14. t. m. ob 10. dopoldne na železniški postaji v Beogradu. Razstava bo odprta dva dni in tedaj bodo imeli ne samo beograjski meščani, nego tudi kmetje iz okoliških vasi priliko ogledati si to veliko razstavo, ki je prva te vrste v

naši kraljevini. Nato bo razstavljalni vlak krenil po programu na vožnjo v vardarsko in moravsko banovino.

— **Kmetijski pouk po radiu v prvi polovici februarja.** V četrtek 4. t. m. bo predavanje o živinorejskih zadružnih in društvenih prireditvah minile jeseni. Predavala bosta inž. Zidanšek in inž. Wenko. Predavanje o travništvu, ki je bilo določeno za nedeljo 7. t. m. in četrtek 11. t. m. zaradi nepričakovanih ovir izostane, vršilo se bo pa enkrat pozneje, o čemer bodo poslušalci pravočasno obveščeni po dnevnih listih in listu «Radio Ljubljana». V nedeljo 14. t. m. ob 8. zjutraj bo predaval g. Martin Zupane o naši domači svinjereji in nasvetih za njeno izboljšanje.

— **Strokovni pouk o mlekarstvu v ljubljanski okolici.** V minilem mesecu so se vršila v nekaterih okoliških občinah mlekarška predavanja, ki so nad vse pričakovanje dobro uspela. Okoličani so tokrat pokazali, da je njihovo zanimanje za mlekarstvo zelo veliko. Poleg banovinskega uradnika za mlekarstvo je sodeloval pri tečajih tudi sreski kmetijski referent s predavanji o živinoreji. V teku tega meseca bodo tečaji še v naslednjih krajih: 5. v Medvodah, 6. na Crnučah, 8. v Šmartnem pod Šmarno goro, 10. na Igu, 11. na Dobrovi, 12. v Šmarju pri Grosupljem, 13. pri Devici Mariji v Polju, 15. na Brezovici, 17. v Dobrunjah, 18. na Rudniku in 19. na Grosupljem.

— **Zatiranje škodljivcev in bolezni na sadnem drevju.** Sresko načelstvo v Dolnji Lendavi razglasa: Na podlagi zakona o zatiranju bolezni in škodljivcev kulturnih rastlin, ki predpisuje, da mora vsak imetnik zemljišča štiti svoje kulturne rastline (sadno drevje) proti boleznim in škodljivcem in te zatirati pravočasno z lastnimi močmi in sredstvi, se odreja: Vsak posestnik, užitar ali zakupnik mora najkasneje do 30. aprila očistiti svoje sadno drevje suhih vej, napadenih (zaraženih) bolnih vej, drevesa, napadena od lubadarjev in omele (lima); iz nasada se mora odstraniti (posekati) vse bolno drevje, zlasti ono, ki je napadeno od lubadarjev; vse odžagane veje in posekano drevje je odstraniti iz sadovnjaka in čimprej sežgati. Posebno pozornost naj se poleg odstranitve škodljivcev kulturnih rastlin v denarju od ljivke odstrani s sadnega drevja, se bo proti njemu kazensko postopalo. Županstva in orožniške postaje imajo nalog, nadzirati čiščenje sadnega drevja in poročati creskemu načelstvu o izvrševanju te odločbe. Oberem je sresko načelstvo izdalo navodila za škropljenje sadnega

šel dalje z ostalima dvema in nazadnje s Hojnikom samim, ki se je pred hišo prav na kratko poslovil, češ:

«Tukaj sem pa doma. Vesele praznike in Bog vam daj srečo, ko boste začeli!»

«Na kratko je nasajen dedec, je z nasmeškom pomislil Konrad Parapat, ko je šel sam po rebri, kamor je kazala markacija za novo cesto.

«Kdo je pa tale gosenica?» je vprašal očeta Nace, ki je že stal pred hišo.

«Pravi, da je zunir, je brez zanimanja povedal oče Francon in odšel v hišo.

«Taka glista?» se je tiho začudil sin in sovravno gledal za Konradom Parapatom, ki je veselo stopical po brdu in si požvižgaval plehko poulično popevko v zabavo. Slednjič je izginil med drevjem in utihnil. Nace je stopil v hišo, Konrad pa se je nestržno začel ozirati po goščini in si je kakor v nejevolji našgal cigareto:

«Ali nisem babure prav razumel ali kaj, vraga, ko mi je rekla v Golševem spodaj pri fari, naj se držim kar nove ceste, pa se bova srečala!»

Jel je stopati bolj počasi in se muzal:

«Smešno, kako na slepo včasih človek iztakne ocvirek, kjer ga ne bi niti v sanjah pričakoval in še manj iskal»

Pomislil je, kako čudno pleše življenje z njim. Očeta in matere ni nikoli poznal in onadva njega bržčas tudi ne. Kakor nekdanj Mojzesa faraonova hči, tako je nekoč našla njega tam

doli pri Ljubljani Šiškarjeva Nana, samo ne na vodi, ampak v govejem hlevu. V košarici je bojda ležal v eno samo edino kunjavo zavil in listek je imel kraj sebe, da je Konrad Parapat. Nana je bila premožna vdova z lepim posestvom in je najdenca dolgo ponujala okrog, a ga niso bili nikjer željni. Zbog tega in ker ni imela otrok, ga je nazadnje obdržala sama. Pobožna žena je bila in je namenila Konrada za duhovski stan. Res jo je srečno prijadril do pete gimnazije in rednica Nana je bila na moč ponosna nanj. Dosti njenega evenka je pognal po grlu. Tisti čas se je čutil fanta in se je večkrat izkušal otresti uzde. Pomladi je natvezel Nani, da pojde na majniški izlet. Dobil je denar in jo mahnil z mesarskim pomočnikom Poldetom po Ljubljani. Ves ljubi dan sta ga vrtela in še pozvo v noč. Konrad se je držal Poldeta kakor senca in se naenkrat zavedel med kopicco razposajenih žensk. Polde se je režal, njemu je bilo v početku malo nerodno, a se je potlej le ojunatil. Smola je menda hotela, da je tedaj nekje v hiši nastal vik in pretep. Kakor bi trenil, je prišla straža. Polde je še nekako smuknil na ulico, Konrad je pa kakor nalašč priletel stražniku v roke. Tri dni kesneje so mu na gimnaziji povedali, da v latinskih šolah take učenosti ne potrebujejo, pa je bilo konec. Dobra Nana je jokala in klicala vse svetnike na pomoč, ali pomagalo ni nič. Nazadnje je rekla, da ga ne mara več videti in naj gre, kamor hoče, vendar se je dala toliko preprostiti, da mu je čelo pomagala poiskati kru-

drevja. Kdor se ne bo ravnal po navedenih predpisih, se bo kaznoval po zakonu o zatiranju bovsveča zatiranju omele. Kdor ne bo te škod-100 do 5000 Din.

— **Preskrba sadnih cepičev.** Pravočasna preskrba dobrih cepičev tistih sort, ki so v sadnem izboru, je pri vsakem naprednem sadjarju ena glavnih nalog. Pri tem je zelo važno, da je sortnost cepičev zanesljiva in da se dobava izvrši pravočasno. Ker je pri preskrbi cepičev upoštevati več važnih momentov, je umestno, da se oprimejo take akcije strokovni činitelji. Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino započenja iz teh razlogov akcijo za preskrbo primernih sadnih cepičev za svoje člane kmetovalce in sadjarje. Društvo bo razpošiljalo naročene cepiče brezplačno le proti plačilu poštnine. Ker se urno bliža čas dobavljanja, naj se zanimanci, ki so člani omenjenega društva, brez odloga prijavijo na naslov: Drevesnica Kmetijske družbe, Ljubljana, Poljanska cesta št. 59. Prepozne prijave se ne bodo vpoštevale. V prijavi je treba točno navesti naslov, zaželene sorte in njih število.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Številno obiskani občni zbor Sokola je pokazal razveseljivo bilanco društvenega dela v preteklem letu. Poročila posameznih funkcionarjev, najskrbnejše sestavljenja, so bila sprejeta z odobravanjem. Izvoljen je bil po večini stari odbor z malimi izpremembami. Dosedanjim bratom odbornikom, ki so odklonili nadaljnjo izvolitev, se je brat starosta najtopleje zahvalil za ves trud in vso skrb, ki so jo posvečali društvu. Kljub vsej gospodarski krizi gleda Sokol z zaupanjem v bodočnost. — Tukajšnji posestnik g. Pohleven Anton je bil sprejet v občinsko zvezo. — Zaradi zastoja v lesni trgovini je tudi pri nas nastala splošna brezposelnost in z njo veliko pomanjkanje. Vsak dan se veča število rodbin, ki jim primanjkuje ne samo kruha, ampak že tudi krompirja. Vsi ti siromaki so z radostjo sprejeli vest, da se je našemu narodnemu poslancu dr. Rapetu posrečilo tudi za naš srez preskrbeti nekaj vagonov brezplačnega žita, večje število vagonov pa po znatno znižanih cenah. Vse prosi in pričakuje, naj bi se razdelitev žita čimprej izvršila. Občina je glede tega že storila vse potrebne korake.

hek. Po dveh letih tihe spokornosti ga je v malom podeželskem gnezdu sprejel v pisarno advokat Unčar. Pri njem je potlej Konrad urejal akte, dokler mu ni doktor lani pokazal vrat. Zalotil ga je, da se malo preveč smuka okrog gospodične Vere, ki je bila advokatski pisarni v okras in plešastemu šefu v tolažbo, kadar je v malomestnem dolgočasju zahrepenel po mladosti. Konrad Parapat je vzel pot pod noge in se ustavil zopet v Ljubljani, da z ostanki zadnje plače poplakne spomin na Vero in njenega šefa. Krenil je bil k mamiči Nani, ker je vedel, da jo vsaj malo omehčajo solze in spokojna beseda, toda rednica se je bila medtem že ločila s tega sveta in v oporoki čisto pozabila nevšečnega najdenca. Kakor pa ga je že dvakrat z ženskami hudo oplazila kriva sreča, tako mu je to pot po ženski prišla pomoč. Spoznal je ljubko Valči in ji potožil, kako je z njim, ko je začutil gada v žepu. O, Valči je bila čisto drugačna kakor malomestna Vera! Sicer je bila res samo natakarica, toda vedela je, kaj ljubezen premore. V gostilni, kjer je služila, je bil inženjer Vesely najbolj stalen gost, odkar je okrog miz gostolela Valči. Dekle je ob pravem času reklo primerno besedo, inženjer je prikimal in Konrad je bil naenkrat gospod. Obljubil ji je v zahvalo venč zvestobo in v potrdilo zapustil zapitek na dolgu. Dobri metuljček mu ni rekel niti žal besede zaradi tega.

Med premišljanjem je bil prišel Konrad Parapat že globoko v gozd in je celo izgrešil marka-

KOPRIVNIK PRI KOČEVJU. Prosvetni odsek Sokola je pod režijo br. Ljubiča pričel priprave za uprizoritev Gestekerjeve drame «Lovskega tatu». Nekoliko huda je igra za krajevne razmere in bodo morali igralci zastaviti vse moči, če hočejo, da uprizoritev uspe. — Pred kratkim smo poročali, da je zmrznil v visokem snegu delavec Nagode. Resnici na ljubo ugotavljamo, da je imenovani odšel v Koprivnik po lastnih opravkih in da ga ni poslal sem upravitelj g. Dušan Prpič. G. Prpič zelo dobro pozna snežne razmere v teh krajih in bi, če bi bil o reči obveščen, poslal tragično preminulemu nemudno pomoč. — Poročil se bo trgovec g. Schneller. Nevesta je nečakinja ge. Meditzove, ugledne posestnice in gostilničarke v Koprivniku.

LAŠKO. Ugotovilo se je, da izkazuje «Velika pratika» letošnji Matijev sejem v Laškem na 2., a «Družinska pratika» na 24. t. m. Ta pogreška temelji očitvidno na dejstvu, da je letos prestopno leto in da je vnešen v koledarje 24. februar kot prestopni dan. Zato je županstvo v Laškem razglasilo, da se bo vršil letošnji Matijev sejem v Laškem 25. t. m.

LIMBUŠ. Nekaj mesecev je minilo, odkar je v Limbušu razprl Sokol svoja krila, a ima že ličen oder, na katerem se je v soboto uprizorila igra «Užitkarji». Pred številnim občinstvom je izpregovoril podstarosta br. Godec, ki je orisal v kratkih, jedrnatih besedah namen in delo Sokola. Govor br. Podgornika, društvenega prosvetarja, se je nanašal na težave, ki jih je društvo imelo pri ustanovitvi lastnega dravskega odseka in pri nabavi odra. Nadalje je razložil vsebino Remčeve igre «Užitkarjev», nato pa se je vzdignil zastor prvič v Limbušu. Igra «Užitkarje» je spretno režiral br. Škilnar. Nastopili so po večini kmetijski fantje in dekleta, ki še niso bili na odru. Igra je izvrstno uspela in občinstvo je bilo zadovoljno. Po igri se je vršila zaobljuba članstva v roke podstaroste br. Godeca.

MALA NEDELJA. (Smrtna kosa.) V nedeljo 31. januarja smo spremili na zadnji poti pokojnega g. Jožka Mlinariča, ki je bil splošno priljubljen. Za slovo sta mu pevski zbor zapela žalostinki. Bodi mu zemljica lahka in ohranjen blag spomin, preostalim naše sožalje!

MALA NEDELJA. Tukajšnje gasilno društvo priredi na pustno nedeljo 7. t. m. ob pol 13. uri v Društvenem domu pustno zabavo. Večzabavna burka «Krišpin in Fridolin», godla in ples. Vabljeni vsi od blizu in daleč!

ci'o. Ozlovoljen se je obrnil in po skalovitem in s koreninami prepletenu svetu taval nazaj proti Okladi, ali kljub vse mu se je moral le smejati, ko je takole premišljal. Na Valčino priporočilo je postal inženjerjev pisar, a tu so ga lani, ko je kot pečo kolo hodil s komisijo, naenkrat progasili za inženjerja. «Gospod žunir, gospod žunir!» je slišal z vseh strani. Dekleta, gorjanske cvetke, so se vroče ozirale za njim. Šef, ki je imel navado nižje nameščence klicati po imenu, mu je že drugi dan namignil pri večerji:

«No, Konrad, dekleta ste mi zmešali in še naslov ste mi prevzeli. Sreča moja, da vsaj diploma visi doma v sobi!»

To mu je prav za prav šele odprlo oči in je videl, da so te-le gorjanske rože kakor med divjih čebel: poseben okus ali vendar sladak in vabljiv. Zlasti ena mu je bila všeč, še vsa rosna kakor nageljnov popek. Nekajkrat je govoril z njo in izvedel, da ji je ime Zinka. Kje bi si bil mislil, da se zna Reza tako zveneče preimenovali! Zadnji dan jo je vprašal, ali bi ga marala, pa jo je obliha rdečica in je zbežala kakor srna. Hotel je v šali stopiti z njo, ko se mu nenadno oglasi za hrbtom:

«Ali vam je všeč, gospod inženjer?»
Bila je stara babura, ki jo je že izza prvega dne videl laziti okrog gospode, ne da bi se bil kaj zmenil zanjo. Zdaj ga je presenetilo, kako da zna babše tako pravilno izgovoriti tujo besedo; tudi ženska drznost se mu je zdela čudna ter se je začel razgovarjati z njo. Nikakor se ni mogel načuditi, kako imenitno pozna baba svet, kajti

OPLOTNICA. Naš Sokol uprizori na pustno nedeljo ob 15. na svojem gledališčem odru v Sokolskem domu nad vse zabavno veseloigro v treh dejanjih «Trije vaški svetniki». Po igri običajna pustna zabava pri Lipušu. Vabimo prijatelje od blizu in daleč, naj nas posetijo v obilnem številu.

SEVNICA OB SAVI. V soboto popoldne so privedli na okrajno sodišče v Sevnico iz Šmarja neko 28-letno ženo, ki je osumljena treh požigov v Šmarju. Kaj bo dognala preiskava, bomo poročali. Vsakdo si pač želi, da bi bil že enkrat izsleden pravi požigalec. — V nedeljo 31. januarja popoldne je predaval v Sokolskem domu g. Kravos, predavatelj ZKD, o Jugoslaviji in o devetih deželi. Zanimivemu predavanju je prisotstvovalo mnogo dece in odraslih. V teku tega meseca ras razveseli g. Kravos spet z zanimivim skioptičnim predavanjem. — Kot otvoritveno predstavo novega odra priredi Sokol v Sevnici v nedeljo 7. t. m. popoldne veseloigro «Špansko muho». Vstopnina nizka. Vabljeni!

STUDENCI PRI MARIBORU. V nedeljo se je vršil v Sokolskem domu rečni občni zbor Narodne odbrane. Prisotnih je bilo nad polovico članov in zastopnik sreskega odbora NO dr. Miloš Vauhnik. Občni zbor je otvoril predsednik gosp. Berde, ki je orisal delo organizacije v minilem letu in izjavil, da šteje organizacija 80 članov. Tajniško poročilo je podal g. Kolšek, blagajniško pa g. Šusteršič. Društvo je imelo 43.625 Din dohodkov in 3957 Din izdatkov. V preteklem letu smo dali Rdečemu križu 2000 Din za Miklavževo obdarovanje dece in 1000 Din knjižnici Sokola. Po poročilih odbornikov je izpregovoril gospod dr. Miloš Vauhnik, ki je očitno naloge NO v tekočem letu. Pri volitvah je bil izvoljen ves dosedanji odbor, ki se bo konstituiral na prvi odborovi seji. Ogromno delo čaka NO v tekočem letu in upamo, da se bo odbor zavedal te naloge in jo tudi izvršil. — Lutkovni odsek našega Sokola je priredil v soboto in v nedeljo dve lutkovni predstavi za deco. Deca je z veseljem pozdravila «Gašperčka» in se radovala njegovega nastopa. Dvorana je bila polna mladine.

SV. TROJICA V SLOVENSkih GORICAH. Redkokdaj slišite kaj o nas? g. urednik, dasi se precej gibljemo. Ze drugo leto imamo v trgu Sokola in kakor smo slišali na zadnjem občnem zboru, nas je že čez sto. Pa nas bo še več, saj se bodo nekateri še predramili. Najbrže niti ne veste, g. urednik, da smo imeli lani že svoj javni

uganila je takoj, kaj in koliko lahko govori z njim. Sprva se je smehljala, ali dalj ko sta govorila, bolj je strmel. Kar po domače mu je povedala, da si lahko kaj privošči za kratek čas in da mu bo že ona v pomoč. Ni se mu treba bati ne fantov ne drugih težav. Napisal se mu je takšno besedovanje videlo le prenesmiselno in ni mogel verjeti vabi, najsij je bila še tako mamljiva. Ker je bil ogled pri kraju in delo odloženo na pomlad, je dejal, da ni vredno besede, toda ženska se ni dala oplasiti. Menila je, da lahko pomladi pride prav, česar človek ne more poizvesti jeseni, češ, da čez zimo takšnole sadje še bolj pozori in se uredi.

«Dobro tedaj,» se ji je zasmel, «pomladi se vidimo, mamica.»

Čez zimo je vse to pozabil in se je danes pripeljal semkaj še v mislih na dobrosrčno Valči. Davi naenkrat dol v Golševem obstoji tista ženska pred njim, češ:

«Dober dan, gospod inženjer! Ali me še kaj poznate?»

Brž mu začne praviti, da mu ima povedati nekaj silno važnega. Če pojde kaj ogledovat svetkoder bodo delali novo cesto, mu bo po maši prišla nasproti.

«Veste, gospod,» je dejala, «skoro gre za življenje. Danes zamujeno je lahko vekomaj izgubljeno.»

Spomnila ga je jesenskega razgovora in brbke Zinke. Zato ji je tudi nasedel in se podal v to skalovje. Rajši bi bil ostal kar v Golševem v

nastop? Pa tudi na odru se udeležujemo. To bi se od srca smejali, če bi videli «Skapinove zvižaje», pri «Domnu» pa bi se vam morda kaj zavozlalo v grlu... Imeli smo tudi Miklavžev večer, na katerem se je dobri svetnik spomnil tudi naših bratcev in sestic. Na akademijo v proslavo uedinenja smo ponosni: skromna je bila, a prav lepa. Kmalu bodo tudi pri nas osamljeni tisti, ki jim še ni prisijal dan. Kdo bi se ne razveselil, ko čuje, kako pripojejo z lepimi našimi gorici po večerih fantje k telovadbi! Ko bo še kaj novega pri nas in ko se bo še več fantov z gorici ohrabrilo in prispelo k svojim bratom v telovadnico, da postanejo tam pravi ljudje, pravi Jugoslovenci, tedaj se bomo, dragi g. urednik, spet oglasili.

SENČUR PRI KRANJU. Tukajšnja gasilska godba je priredila v nedeljo 24. januarja koncert z devetimi točkami. Redek je dogodek, da bi kaka vaška godba, sestojeca iz kmečkih fantov in mož, priredila koncert, to je bilanco svojega dela. Ta tihi kulturni dogodek naše vasi zasluži javno priznanje, zlasti ker so gasilci vse instrumente kupili in poplačali v teku dveh let z lastnim delom in požrtvovalnostjo. Da je naša godba znana in uveljavljena, pričajo njeni nastopi pri raznih prireditvah. Posebno rada se poslužujejo naše dobre godbe društva v sosednjem kamniškem srezu. Družini 28 preizkušenih in požrtvovalnih mož dela naše čestitke, dobro priznanje kapelniku g. Mavriču kakor tudi zaslužnemu načelniku g. Martinu Sušniku in vsemu gasilskemu odboru.

SENČUR PRI KRANJU. Tukajšnje gasilno društvo uprizoni v nedeljo 7. t. m. ob 3. popoldne v dvorani Ljudskega doma burko «Trije vaški svetniki». Ker je igra polna šal in kakor nalašč za predpustni čas, jo pridite gledati! — Godba gasilnega društva pod spretnim vodstvom novega kapelnika g. Mavriča zelo dobro napreduje. Njen nedavni koncert je bil deležen splošnega občudovanja in pohvale. — Pred kratkim smo pokopali na tukajšnjem pokopališču 77letno go. Gero Boštičevo, po domače Tišlarjevo mater. Bila je splošno znana in priljubljena v vsej bližnji in daljnji okolici, kjer je izvrševala svojo babiško službo. Nudila je pomoč materam porodnicam v nič manj kakor 3552 primerih. V kako hvaležnem spominu so jo ohranili vsi, je pričal njen pogreb. V Ameriki zapušča sina in dve hčerki, ki jih je še predlanskim kljub visoki starosti obiskala, in tukaj še eno hčer. Blag ji spomin!

VELIKA NEDELJA. Še nekaj dni imamo do pusta in z njim se začne čas za pokoro. Preden pa se udamo žalosti, se moramo še prej razveseliti, zato pojdemo vsi na pustno nedeljo 7. t. m. v društveno dvorano, kjer priredijo naši vrli velikonedeljski igralci zelo lepo in smešno igro «Karlovo teto». Tudi tisti, ki se zmeraj tako modro držijo, se bodo pri igri prav iz srca nasmejali. Vabimo k obisku vse od blizu in od daleč, zlasti pa mladino. Vstopnina bo po stari navadi.

VOJNIK. Udeleženske gospodinskega tečaja v Vojniku so 23. januarja priredile igro «Boj za doto» z najlepšim uspehom. Tudi zapele so nekaj čednih, igro poživljajočih pesmic in žele za ta izredni užitek od poslušalcev živahno priznanje. Posebno dobro se je v igri odrezala praznoverna teta, a tudi vse druge vloge so bile dobro podane.

ZAGORJE PRI KOZJEM. Dne 24. januarja t. l. se je ustanovila krajevna organizacija Jugoslovenske radikalne kmetijske demokracije z naslednjim odborom: predsednik župan g. Romih, podpredsednik g. Artnak, tajnik in delegat za sreski odbor g. Cirkovnik, blagajnik g. Centrih; odbornika gg. Brilej in Miha Polšak. G. Cirkovnik je imel lep govor o pomenu nove stranke ter razložil članom Pašniške in gozdne zadruga občine Zagorja zakon o likvidaciji agrarne reforme in pravilnik.

DOMAČE NOVOSTI

«Pod križem trpljenja»

Na odru življenja se odigravajo dan za dnevom strašne žaloigre. Gledajo jih bogata mesta in trgi, pa tudi preproste vasice. V zadnje nas vodi naš neumorni pripovedovalec Soteščan ter nam v novi izvirni povesti pod gornjim naslovom odkriva prizore, ki bodo naše čitatelje genili do solz in sočutja. Obenem jim bodo vzbujali opravičeno nejevoljo na farizejsko hinavstvo. Povest bomo začeli prihodnjič priobčevati. Kdor še ni naročil «Domovine», naj nikar ne odlašaja. Prav to leto imamo v zalogi mnogo poučnega in zabavnega štiva, med drugim krasno in izredno napeto povest «Trnjevo pot ljubezni». Kakor zdaj, tako velja tudi odslej pravilo: «Domovina» za bralce in bralci za «Domovino»!

* **Novi avtobusni predpisi za dravsko bano-**
vino. Banska uprava razglasa odredbo o enotni ureditvi avtobusnega prometa v dravski banovini. Odredba vsebuje v glavnem: Podjetja, vršča obrt občasnega prevažanja oseb z avtobusi, ne smejo v svoja vozila sprejemati več potnikov, kakor je v njih oblastveno dopuščenih mest. Vstopanje in izstopanje potnikov se smeta vršiti le na oblastveno ugotovljenih, z voznih redov razvidnih in ob progi označenih postajališčih (stalnih in pogojnih) in je postajanje avtobusov v ta namen med postajališči prepovedano. Prevažanje tovorov in blaga, ki ni ročna prtljaga potnikov (razen pošte) je z avtobusi prepovedano. Prav tako je prepovedano odvažati od oblastveno določenih stajišč v svrhu prevzemanja in oddaje kakršnokoli prtljago. Prestopki se kaznujejo po določilih obrtnega reda. Kazni so: ukor, globa, zapor, odvzetje koncesije za določen čas ali za stalno.

* **Uredba o izdajanju izpričeval o imovinskem stanju.** Minister za notranje zadeve je predpisal uredbo o izdajanju in potrjevanju izpričeval o imovinskem stanju. Na podlagi te uredbe potrjuje in izdaja izpričevala o imovinskem stanju zaradi dosege ubožne pravice predsednik (župan) tiste občine, kjer prebiva stranka, ki zaprosi za priznanje ubožne pravice. Občina kraja, kjer ima stranka, ki stalno prebiva v naši državi, le prehodno bivališče, ne more izdati izpričevala o imovinskem stanju. Izpričevala o imovinskem stanju se bodo izdajala brez takse in drugih plačil na podlagi obrazca finančnega ministrstva. V vsakem izpričevalu mora biti naveden predmet ali spor, zaradi katerega se izpričevalo izda. Pri izdaji izpričevala se je treba ozirati na vse razmere, ki so odločilne za izpričevalo, in vse mora biti navedeno točno in vestno. Na drugi strani pa mora dobiti stranka izpričevalo hitro in na enostaven način. Če predsednik občine (župan) ali organ, ki deluje pri izdaji izpričeval o imovinskem stanju, navede kaj nepravilnega ali potrdi kot resnično nekaj, o čemer ve, da ne ustreza resnici, se bo postopalo proti njemu po kazenskem zakoniku. Občina bo po najkrajši poti brez čepisanja pribavila izjavo in podpis hišnega lastnika, pri katerem prosilec stanuje, in potrdilo davčne uprave o davku, če stranka tega ni že sama preskrbeala. Občina bo ugotovila, ali so navedbe točne, in jih bo po potrebi popravila. Izpričevalo se ne sme odreči zaradi tega, ker so podatki, ki jih je prosilec navedel v poročilu,

kakšni hiši, kjer «Bog roko ven moli». Nazadnje ga morda celo hoče baba za piruhe prav imenitno imeti za norca...

«Ali je pa spak stari prismuknjen», je na glas zarentančil iz misli, a izza orjaške hoje se mu je zarežalo:

«Če ste mene mislili s tem, ste se pošteno urezali!»

Bila je Cincija in Konrad Parapat si je od dahnil:

«Vendar enkrat! Sem mislil...»

«Misli se pravi nič vedeti», ga je prestregla gostajka. «Veste, gospod, saj bova zdajle čisto na kratko opravila. Samo to sem vam prišla povedati, da je tisto dekle, ki vam je lani bilo všeč, do smrti zatelebano v vas. Najpremožnejšega fanta se ogiblje zaradi vas. Toliko sem dosegla jaz za vas, če pa hočete kaj več slišati o tem, pridite z nočjo vred v Tršarjevo bajto.»

«Vrag vas dal, ženica, kaj jaz vem, kje je Tršarjeva bajta!», je nejevoljen zarentančil Konrad Parapat in hotel dati ženski nekaj drobiža, ker je bil uverjen, da babše na tak pameten način okoli gospode berači.

Cincija se je zaničljivo namrdnila:

«Le počasi, gospod, saj nisem lačna vašega denarja», je odklonila dar. «Rajši mi povejte: Na ženitev ne boste mislili, kaj ne?»

«Brrr,» je streslo Konrada, «tri ure pred smrtjo, pravijo, je še vedno prezgodaj!»

«Potiej sem vas prav sodila», se je namuznila Cincija. «Pridete?»

«Pridem», je zamikalo Konrada Parapata, ki se je videl ta hip sam na sebi kakor pravljičen junak.

Ženska je šla z njim do prvega razgleda in mu pokazala bajto.

«Vražja baba», se je kakor v pijanosti smejal pisač in je kar poskakoval od same žive radovednosti, ko ga je Cincija popustila samega in odmotovila po rebri.

«To bi se oblizoval inženjer Vesely, se je spomnil, «samo povedati mu tega ne smem. Lokavi jastreb bi mi sicer utegnil izpred nosa ugrabiti drobno golobičko.»

VIII.

«Piruhe sem vam prinesel», je pred bajto pričakoval gostačko Tršarjev domen in ji pomolil močno natlačen cekar velikonočnih dobrot. Ženska je spretno izpraznila cekar, se sladko zahvaljevala ter nazadnje še pripomnila:

«Reci Zinki, naj pride po večernicah malo k meni, če utegne! Pa moraš samo njej povedati!»

«Saj to že vem!» je v otroški samozavesti zamahnil deček z roko in odhitel domov.

«K Cinciji pridi po večernicah», je zašepetal sestri, ki ga je od veselja objela spricho te vesti. Oče je bil po maši povedal, da je šel z možaki mlad inženjer in da ima šentaj čisto cigansko ime. Zinki je bilo to dovolj in je bila prepričana, da je bil inženjer gotovo sam Konrad. Vse je zagomazelo po njej, jed ji ni dišala in nikjer ni imela miru. Med posilom ji je vsak trenutek

padla žlica iz rok in so se ji vsi smejali, toda pomagati si ni mogla.

Kako neki! Še kot otrok (tri, štiri leta nazaj se je Zinki videla davna minulost) je rada zahajala v bajto, ker jo je na moč veselilo gledati starega Cincija pri delu. Rajni možiček je vedel tudi marsikaj povedati, kar je bilo otroku všeč, še več pa Cincija. Pripovedovala je o daljnih šumnih mestih, o morju in ogromnih ladjah, o razkošnih palačah in rajsko lepim nasadih ter je čisto zamamila dekleko v bajen svet, kjer ni znoja in žuljev, ampak zgolj ena sama večna nedelja. Zinka je z otroško dovtetnostjo vsrkala sleherno besedo in se svežo domišljijo še večala bohotne čare, ki jih je ustvarjalo gostačkino pripovedovanje v njej. Kadar je le mogla, je zdrknula v bajto z vedno isto prošnjo:

«Mati, povejte še kaj...»

Po smrti Janeza Cincija je res da bolj redko zahajala tjakaj, zato pa ji je vdova tembolj urno pripovedovala na polju in na senožeti ali v jeseni, ko so ženske žele praprot. Kakor je Zinka dorašala, tako je bilo Cincijino pripovedovanje bolj sočno in se je nazadnje razpredlo tudi o ljubezni. Zdaj je bila dekleca celo zamaknjena, zakaj gostačka je vedela vse do pičice natanko. Popisala je strmečemu dekletu bogata oblačila in razkošno opremljene sobe, izbrane jedi in bogate veselice, vrvenje pestrih ulic in bajno razsvetljena gledališča in elegantne kočije.

(Dalje prihodnjič.)

netočni ali nepopolni. Izpričevalo, starejše kakor leto dni, se lahko uporabi samo tedaj, kadar oblastvo, ki ga je izdalo, potrdi pismeno, da niso nastale nikake izpremembe. Če občina odreče izpričevalo, sklepa o tem pristojno oblastvo. Inozemci morajo predložiti potrdilo o imovinskem stanju oblastvu, ki je po zakonu dotične države za to pristojno.

* **Pristojbina za zdravljenje v bolnici za duševne bolezni v Novem Celju.** Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je za bolnico za duševne bolezni v Novem Celju določilo naslednje dnevne pristojbine: za prvi oskrbni razred 75 Din, za drugi 50 Din in za tretji 24 Din.

* **Prijave državnih upokojencev za prejemanje draginjskih doklad.** Po uredbah finančnega ministrstva je predpisano, da morajo vsi državni upokojenci (upokojenke), njih vdove in sirote najkasneje do 1. marca letos predložiti izplačevalni blagajni, to je odseku za računovodstvo dravske finančne direkcije, nove prijave. Obrazec za te prijave je bil predpisan z odločbo finančnega ministrstva («Službeni list» od 16. januarja letos). Prijavne obrazce je izdalo in založilo Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani, pri katerem se dobivajo po dinarju. Kakor sporoča imenovano društvo, se prijavnih obrazci dobivajo pri vseh tobačnih zalogah v dravski banovini, v vsakem poedinem kraju, kjer je sedež okrajnega sodišča, vsaj v eni trafiki, v Ljubljani v Pogačnikovi trafiki (prej Blaževi) na Dunajski cesti, v Mariboru v trafiki Svetkove Pavle v Gosposki ulici, v Celju pa v trafiki Perovškove Alme na Kralja Petra cesti. Vsi predlagatelji prijav se pri tem opozarjajo, da morajo biti prijave pisane in podpisane lastnoročno in čitljivo, sicer se ne bodo obravnavale. Tistim upokojencem, ki bi do 1. marca letos prijav po novih obrazcih ne predložili, se ustavi nadaljnje izplačevanje doklad, dokler ne vložijo prijav. K prijavi je priložiti v dokaz resničnosti navedb vse potrebne listine, vendar upokojencem, ki so že v mitli jeseni predložili prijave in dokazilne listine, teh listin ni treba vnovič predlagati. V bodoče pa bodo morali predlagati listino samo v dokaz izprememb, ki ustvarjajo zanje nova prava do draginjskih doklad. Prijavne tiskovine je izpolniti točno, pazljivo in pravilno. Z nerresnične prijave so predlagatelji kazensko in disciplinsko odgovorni. Opozarjajo se tudi vsi upokojenci, naj v obrazcu točno navedejo številko svojega likvidacijskega lista, ki je označeno na vsakem mesečnem čekovnem odrezku. Natančnejša navodila za izpolnitev prijavnih tiskovin so natisnjena na obrazcu samem. Po njih se je natančno ravnati.

* **Da ne bo nesporazuma.** Razglas glede prijav o prejemanju draginjskih doklad se tiče onih upokojencev, ki prejemanje pokojnine od finančne direkcije. Onim upokojencem, ki prejemanje pokojnine od železniške direkcije, izstavi železniška direkcija prijave in jih pošlje na dom. Društvo železniških upokojencev v Ljubljani.

* **Čebelarjem.** V februarški številki «Slovenskega čebelarja» je objavljeno, da je finančno ministrstvo dovolilo za pisanje čebel trošarine prost sladkor. Tiskarski škrt pa je vrnil v objavo neljubo pomoto glede odstotne raztopine, s katero bo sladkor denaturiran. Pravilno se mora namreč v tej objavi glasiti, da bo sladkor denaturiran s petodstotno katranovo raztopino in ne s petdesetodstotno, kakor je v objavi pomotno navedeno. Prosimo, naj vzamejo člani društva ta popravek na znanje. Naročila za sladkor sprejemajo podružnice, odnosno pošljejo naj se naravnost glavnemu tajništvu.

* **Aretacije v Julijski Krajini.** Kakor poročajo časopisi, je bilo v Julijski Krajini zadnje dni izvršenih več aretacij rojakov. Tako so aretirali v Gorici devet in v okolici 12 oseb. Med aretiranci sta novinar Polde Kemperle in akademik Ozvald. Vzroki še niso znani. Ker so nekatere aretirance odvedli v Koper, kjer je sedež oddelka izrednega sodišča, sklepa, da ima izredno sodišče svojo roko vmes. Nekaj aretacij je bilo tudi v Trstu. Pri znanem trgovcu Prelogu je bila preiskavana in so aretirali njega in njegovega sina. Aretirana je

bila tudi žena bivšega tajnika političnega društva «Edinosti» Grbca in še več drugih oseb. Prelogovega sina so kmalu potem izpustili.

* **Pozdrav naših fantov vojakov.** Iz Kraljevega smo prejeli: Slovenski fantje vojaki, služeči v Kraljevu, pozdravljamo čitatelje in čitateljice «Domovine», ki jim želimo mnogo krofov: Andrej Svetko (Polzela), Ivan Mazoni (Petrovče pri Celju), Vinko Vilanc (Sv. Matevž pri Braslovčah), Alojzij Turnšek (Podvrh pri Braslovčah), Albin Bogovič (Sremič pri Vidmu), Janez Zokšek (Senovo pri Rajhenburgu), Franc Agrež (Senovo pri Rajhenburgu), Avgust Župevc (Mali Kamen pri Koprivnici), Franc Tomše (Čatež pri Brežicah), Janko Lužnič (Dravograd), Alojzij Vidic (Sv. Križ pri Kostanjevici), Franc Turšič (Ardro pri Raki), Maks Jeler (Rajhenburg) in Herman Žoler.

* **Iščejo se dediči.** Pavel Hren, posestnik v Dobletni, občina Rečica ob Savinji, je lani dne 8. septembra umrl. Poslednja volja se ni našla. Zapustnikov brat Ivan Hren, odnosno njegov trije otroci, katerih bivališče ni znano, se pozivljejo, naj se v teku enega leta zglasijo pri okrajnem sodišču v Gornjem gradu. Po preteku tega dediči in z Josipom Hrenom, zasebnikom v Dočasu se bo razpravljalo o zapuščini z ostalimi bletini, ki se je postavil za skrbnika odsotnim.

* **Prenos bojev po radiu.** Dne 18. t. m. so se prvič v zgodovini človeštva uporabili radijski mikrofoni za prenos bojnih operacij v zaledje. V Tokiu in po vseh japonskih mestih so lahko poslušali po radiu odmeve bojev med Japonci in Kitajci pri Mukdenu.

* **Divje svinje v boških gozdovih.** Boč in njegovi sosedni gorski bratje skrivajo v svojih gozdovih nemalo divjih svinj. Lani so se pojavile te zveri v večjih krdelih in zlasti na polju provzročile mnogo škode. Zato so se takrat lovci na poziv sreskega načelstva zbrali z vseh strani, da ugonobijo škodljivo zverjad. Bilo je pred letom dni, ko so nekaj zveri postrelili, druge pa pregnali, tako da smo imeli do zadnjega časa mir pred njimi. V teh dneh pa so začele zopet strašiti. Zato je prišlo pogledat v bočke gozdove več lovcev iz Maribora in bližnje okolice, a zaenkrat brezuspešno. Mirovali pa tudi niso domačini, ki se jim je sreča res nasmehnila. Pred dnevi so namreč poljšanski lovci Žnidar, Stanko in Alojzij Hauptman in Drnovšek ustrelili velikega okrog 250 kilogramov težkega merjasca v lovišču gospoda Hauptmana v Zalonču.

* **Huda nesreča v rudniku.** V hrastniškem rudniku se je utrgala plast premoga in zasula rudarja Ivana Špessa. S hudimi poškodbami na glavi, desni nogi in hrbtenici so ponesrečenca pripeljali v bolnico.

* **Huda nesreča zaradi padea.** V Begunjah se je ponesrečil 42letni posestnikov sin Jože Metere. Šel je zjutraj v gozd, pa se ni vrnil. Domači so bili v skrbeh zanj in so ga šli iskat. Našli so ga s prebito lobanjo nezavestnega. Jože je na poredenih tleh padel na glavo in si pretresel možgane. Pripeljali so ga v ljubljansko bolnico.

* **Otrok se je igral s patrono.** Te dni je našel 7letni posestnikov sinček Anton Drobnič v Pijavi gorici dinamično patrono. Igral se je z njo tako dolgo in tolkel po njej s kamnom, da je patrona razletela in raztrgala dečku dlan leve roke. Ranjenega dečka so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

* **Otrok je po nesreči ustrelil otroka.** V Bukošku, ki je vas in občina blizu Brežic, se je zgodila te dni huda nesreča. Držiča Valentina devetletni in Počka štirinajstletni sin sta pri donšanju sena v hlev iztaknila v senu skrito nabasano puško. Ne da bi komu kaj povedala o najdbi, sta šla na pod, kjer sta izkušala sprožiti

Kako postanem dober godbenik.

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasil MEINEL & HEROLD v Mariboru št. 104--B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu godbeniku. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

petelina, a patrona se ni užgala, ker je bil na vžigalniku sloj rje. Ko pa je ta odpadla, je puška zagrmela in zadet v glavo se je mlajši fantek zgrudil na tla ter v kratkem času izdihnil.

* **Samovoljna smrt mladega fanta.** Te dni je bila izročena materi zemlji žrtev nepremišljene dejanja, pekovski vajenec Maks Gradišnik, zaposlen pri g. Drakslerju na Muti. Nesrečni mladenič se je 25. januarja zjutraj po svojem običajnem delu umaknil v svojo spalnico. Ker pa se le predolgo ni vrnil, so ga šli iskat. Ker je bila soba zaklenjena, so jo s silo odprli in našli mladega, za svoja leta krepkega dečka obešenega. Maks je bil pri vseh, ki so ga poznali, priljubljen in čistan kot priden, miren in trezen fant. Kaj je mladega fanta gnalo v obup, ni znano.

* **Požari pri Guštanju.** Tik ob državni meji v Černečah so imeli v kratkem času že šest požarnih nesreč. Vsi požari so bili pozno v noči in tako tudi zadnji pri posestniku Čehnerju. Domačini so že trdno spali, ko je začelo goreti v gospodarskem poslopju, v katerem so bile velike zaloge sena in slame. Ogenj se je tako hitro širil, da je bila vsaka pomoč zaman. Gospodarsko poslopje je z vsemi zalogami pogorelo do tal. Nedvomno je v Černečah na zločinskem poslu hudobna roka.

* **V štirih dneh dva požiga v konjiški okolici.** Nedavno ponoči je nastal ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Kukoviča na Mlačah. Rešili so živino, krma pa je vsa zgorela. Pridni gasilci iz Loč so bili hitro na mestu ter so obvarovali druga poslopja pred ognjem. Posestnik Kukovič je za prvo silo dal svojo živino sorodniku Rupniku v oskrbo. Ker pa je štiri dni nato pri tem posestniku nastal požar, je jasno, da je na delu zločinec, ki hoče oškodovati posestnika Kukoviča. Gasilci so tudi tokrat obvarovali stanovanjsko hišo ter rešili svinje iz gorečih svinjakov.

* **Pod drevo je prišla pri spravljanju posekanih dreves iz gozda 21letna posestnikova hčerka Marija Pusovnikova s Studenca, občina Velika Pirešica.** Smrekovo deblo se ji je zavalilo na desno nogo in ji zlomilo golenico. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico.

* **Zopet zagoneten požar v Savinjski dolini.** Prejšnji četrtek so se po starem običaju zbrali fantje iz Kaplje pri St. Juriju ob Taboru, da počaste z godbo domačega posestnika Franca Grašinarja, ki je imel naslednjega dne god. Ob tej priliki se je razvila pri Grašinarju prijetna domača zabava, ki je trajala pozno v noč. Okoli dveh zjutraj je šel eden fantov na prosto in opazil ogenj v Grašinarjevem gospodarskem poslopju. Fantje so takoj poklicali domače gasilce, ki so prihiteli z brizgalno na kraj nesreče in začeli nemudno gasiti. Na pomoč je prišlo tudi gasilno društvo iz Ojstriške vasi, ki mu pa ni bilo treba stopiti v delo. Požar je za posestnika tembolj občuten, ker si je Grašinar šele postavil novo gospodarsko poslopje, ker mu je staro lani zgorelo. Komaj si je novo zgradbo zavaroval, je že prišla zopet nesreča.

* **Beda brezposelnega zakonskega para.** Minili petek je kamniški orožnik ustavil na cesti v bližini Kamnika dva zakonca srednjih let, ki sta govorila med seboj nemško in prosjačila brez dovoljenja oblasti. Pred sodiščem se je izkazalo, da sta to zakonca Ropotarja, pristojna v Šmartno ob Paki. Žena je doma iz Koroške in po rodu Nemka. Mož je tožil, da je že delj časa brez posla. Povsod je iskal zaposlitve, a je nikjer ni mogel dobiti, čeprav bi rad prijel za vsako domače delo. Na potu proti svoji domovinski občini je iskal dela tudi v kamniškem srezu. Rad bi si prislužil vsaj toliko, da bi svoji ženi, ki je bila tik pred porodom, plačal potne stroške do doma. Brez sredstev sta morala peš nadaljevati pot in se preživljati s tem, kar so jima dali dobri ljudje. «Dela ne dobim, čeprav bi rad delal, krasti ne smem, prositi pa tudi ne, ker nimam dovoljenja. Ali naj zato z ženo poginem od lakote na sredi ceste?» je jadikoval mož, ki je bil obsojen na šest dni zapora, žena pa na dva dni. Ko je žena prišla iz zapora, je sama hodila okrog in iskala zavetišče. Na poti proti Duplici ji je ne

Bakovniku prišlo slabo in mali Ropotar je kar na cesti prijokal v dolini solz in tako še povečal bedo brezposelnih zakoncev. Revni materi so takoj priskočili na pomoč ljudje in jo spravili v hišo št. 6 na Bakovniku, kjer so ji nudili vso postrežbo.

* **Požig pri Sevnici.** Te dni je nastal požar v hlevu posestnika Kušarja v Snaarju pri Sevnici. Poleg domačih in sosedov so prispeli na pomoč gasilci iz Winklejeve tovarne. Takoj nato so prihiteli gasilci iz Sevnice in iz Boštanj. Ze čez pol ure je bil ogenj pogašen. Kako je ogenj nastal, ni znano, sumijo pa, da ga je zanetila zlobna roka.

* **Obsedba Mohorkovega pajdaša potrjena.** Kasijsko sodišče v Zagrebu je zavrnilo priziv in zahtevo po reviziji procesa in potrdilo obsodbo mariborskega senata, ki je 2. novembra lani obsodil Mohorkovega pomagača Friderika Klančnika na 20 let robije.

* **Mož v verski blaznosti iztrgal ženi jezik.** Na Svirkovem vrhu je do nedavna živela srečno življenje zakonska dvojica Vrišarjeva. Družina je imela prilično lepo imetje in staršem je bil v veliko veselje mali Josip, ki je že hodil v šolo. Pred kratkim pa je prišlo v hišo do nesoglasja zaradi nekega malenkostnega dejanja moža. Ta si je vzel vso reč tako zelo k srcu, da ga je pogubila. V svoji globoki verski občutljivosti si je očitil, da je zakrivil velik greh. Izogibal se je družbe in ponovno tožil, kako velik greh ga teži. Njegova občutljivost se je stopnjevala in se razvila v versko blaznost. Ko ga je te dni blaznost spet popadla, je izvršil strašen čin. Ko je žena spala, je, kakor vse kaže, skočil nanjo in jo pričel daviti, obenem pa ji je izruval jezik, kar je povzročilo silno krvavenje, tako da je žena v strašnih mukah kmalu izkpravela in umrla. Po tem blaznem činu je mož hladno stopil v sosedno sobo, kjer je spala njegova mati, kateri je dejal povsem mirno: «Mati, kača me je hotela pičiti!» Stara ženica je vsa prestrašena zbežala in poklicala sosedo, ki so pozvali na pomoč orožnike. Ti so aretirali Jožefa Vrišarja in ga odvedli v zapore sreskega sodišča v Metliki. Vrišar je priznal svoje dejanje in izjavil, da je vse izvršil v sanjah.

* **Sirov pretep pri preži.** 27. januarja zvečer je prišla k nekima novoporočencema pri Ptujju večja skupina fantov na prežo. Med njimi so bili tudi Martin Hole, Franc Zaje in Franc Predikako, vsi posestnikovi sinovi iz Zupečje vasi. Prišedši do hiše, kjer je bila svatba, so opazili pri oknu Martina Predikako, posestnikovega sina iz Dokčev, ki je gledal skozi okno v hišo. Bog vedi, zakaj so ga napadli, vendar se je Predikako posrečilo, da je pobegnil v hlev in se zaprl. Nasilniki so pa razbijali tako dolgo po vratih, da so jih naposled odprli in tedaj so začeli udrihati po Predikaki. Eden sirovih napadalcev ga je udaril z nekim železom po čelu, drugi zopet z ročico in nožem po glavi in po obrazu, tako da je napadenec dobil po vsem telesu hude poškodbe, posebno na željstih. Martina Predikako so morali prepeljati v ptujsko bolnico. Poživiljeni napadalci pridejo pred sodnike.

* **Svojega očeta je pretepel.** 62letni preužitkar Jožef Fekonja v Okoslavcih se je nekaj sporekel s svojim sinom Antonom Fekonjo zaradi preužitka. To je sina silno ujezilo in je svojega starega očeta pretepel tako močno, da se je starček moral zateči v ptujsko bolnico na zdravljenje.

* **Z nožem.** Pred dnevi se je posestnik Franc Hudoklin iz Strani skregal s svojim svakom, Matevžem Kranjcem, in ga udaril. Svak je obljubil maščevanje in prilika za to se je našla v gostilni pri Kranjcu. Matevž je Franca udaril z roko, Franc pa je potegnil nož. Spopadu je prisotstvoval mizarški pomočnik Blatnik iz Vrhpolja. Da bi razdvojil oba nasprotnika, je skočil proti Hudoklinu, ta pa je mislil v svoji razburjenosti, da je tudi on proti njemu, in mu je zadal tri hude rane z nožem. Nesrečni Blatnik, ki je dobil tako slabo plačilo za svoje miroljubno posredovanje, je izgubil toliko krvi, da je bil še v nezavesti, ko so ga prepeljali v novomeško bolnico.

* **Vlomilec v ljubljansko Obrtno banko prijet v Avstriji.** V Leobnu v Avstriji je bil aretiran že dolgo zasledovani vlomilec, 36letni brezposelni ključavničar Franc Godec. Godec je po rodu iz Požege v Slavoniji, pristojen pa v Ješenco pri Račah. Lani se je vse leto klatil po mariborski okolici. Ko so mu pa varnostna oblastva bila za petami, jo je naposled pobrisal v Avstrijo. Tudi v Avstriji je kmalu prišel v navzkrižje z oblastvi. Nekaj časa se je mudil pri svoji ljubici v Eggenbergu. Ko so mu pa tam postala tla prevročja, je krenil proti Dunaju. Godec je pajdaš nevarnega vlomileca Hansa Armanta, ki čaka na obsodbo v zaporih mariborskega sodišča. Tretji vlomilec v njuni družbi je bil brezposelni ključavničar Pavličević, ki je bil na zahtevo mariborske policije aretiran že lani decembra v Zagrebu in izročen mariborskemu sodišču. Sedaj, ko so vsi trije vlomilci pod ključem, si bodo oblastva gotovo pošteno oddahnili. Že doslej je nedvomno dokazano, da je Godec lani v juniju vlomil v pisarno Ljudske samopomoči na Aleksandrovi cesti v Mariboru. Pri tej priliki je odnesel 3650 Din, 100 šilingov in 13.000 Din vreden brijantni prstan. Dokazan pa mu je tudi vlom v ljubljansko Obrtno banko, kjer je odnesel blizu 100.000 Din gotovine. Po sledovih prstnih odtisov, ki jih je našel drktiloskop mariborske policije g. Grobin na blagajni Obrtne banke v Ljubljani in na blagajni Ljudske samopomoči v Mariboru, je ugotovljeno, da je vlomilec Godec. To je ugotovila tudi policija na Dunaju. Godec je nadalje osumljen vseh sedmih večjih vlovov, izvršenih zadnje čase v blagajne. Poleg mariborske in ljubljanske zasledujejo Godeca tudi celjska, graška, zagrebška in dunajska policija. Godec je tudi osumljen vroma v neko trgovino v Št. Juriju ob južni železnici. Godec bo izročen našim oblastvom.

* **Ob zastrupljenju,** provzročinem po zastrupljenju pokvarjenih jedil kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfinu, opiju kokainu je upcrabljen naravna «Franc Jožefova» grenčica bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincem staropreizkušena «Franc Jožefova» veda ne odpravi samo trdovratne zapeke, temveč da učinkuje tudi kot specifično nasprotno sredstvo. «Franc Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

HALOŠKO PISMO.

Sv. Barbara v Haloza h, februarja.

V nedeljo 17. januarja je imela sokolska četa svojo letno skupščino. Na tej se je izvolil za predložitev župi naslednji odbor: starosta Šumberger podstarosta Korenjak, načelnik Kranjc, tajnik Plohl, blagajničarka Levarjeva, prosvetarja Kosi in Korenjakova, revizorja Korenjak in Gol, načelnica Kjuderjeva; odborniki: Podhostnik, Šmigoc, Trobiš, Jurgec in Šumberger Odbor nam je jamstvo za uspešno delo čete. Vabite se vsi, ki nas gledate še od strani, da pristopite k Sokolu. Tudi dekleta so vabljeni!

Za pustno nedeljo 7. t. m. nam pripravlja četa malo zabave. Priredila bo namreč velezanimivo šaloigro v treh dejanjih «Plebejski človek». Vsi pridite k predstavi, ki se bo vršila v šoli. Od sreca se boste nasmejali.

Tukaj se je otvoril gospodinjski tečaj, ki bo trajal dalje časa. Obiskuje ga precej deklet. Vodita ga požrtvovalni sokolski sestri, gospe Praprotnikova in Korenjakova

Dne 12. januarja so napadli razgrajči sredi dneva gostilničarja in mesarja Debeljaka na njegovem domu na Borlu pri Sv. Barbari. Napadalci, osem po številu, so bili oboroženi z noži in samokresi. Komaj jim je napadenec ušel k sosedu, kjer so ga le vrata obvarovala nasilnikov. Trgovec Šumberger je moral zapreti trgovino, sicer bi še pri njem razbijali. Ko so še nekaj časa tolkli po vratih, so odšli. V Stojneih so jih dohiteli orožniki, a jih niso mogli prijeti. Šele združeni ptujski

in završki orožniki so ukrotili tolpo pri Sv. Marku in jo zvezali. Aretirance je sam napadenec popeljal z avtomobilom v ptujске zapore.

V letošnjem predpustu ne vidimo preveč zanimancev za zakonski stan. Se pač pozna gospodarska kriza. Vina imamo dosti, a ga ne moremo prodati.

ZIVINOREJSKI SESTANEK V KRANJU.

Kranj, februarja.

V Kranju bo v torek 9. februarja ob 9. dopoldne v salonu hotela «Jelena» poseben živinorejski sestanek, ki ga priredi Zveza živinorejskih selekcijskih zadrug za pinčgavsko govedo v Kranju dogovorno s sreskim kmetijskim referentom. Sestanka se udeležijo poleg zastopnika banske uprave sreski načelnik, kmetijski in veterinarski referenti iz kamniškega, radovljiškega, kranjskega, ljubljanskega okoliskega in ptujškega sreza in zastopniki 20 pri omenjeni zvezi včlanjenih živinorejskih zadrug. Namen sestanka je, da reši nekatera vseh živinorejska, odnosno združno-tehnična vprašanja, ki so zelo važna za nadaljnje pospeševalno delo pri živinoreji. To so: 1.) dejanska izvedba kastracije nesposobnih bikov pri licenciranih (poročala bosta kmetijski referent Sustič in veterinarski referent Bedenk); 2.) izpopolnitev tabel in knjižic za ocenjevanje rodovniške živine (poročevalca kmetijski referent Sustič in inž. Eisell); 3.) poslovne knjige pri živinorejskih zadrugah (zvezni tajnik Ovšenik). K vsem poročilom se bodo vršile temeljite debate, na katere so delegatje dobro pripravljeni. Sestanku želimo poln uspeh.

PREKMURSKI GLASNIK

DVE NOVI KRAJEVNI ORGANIZACIJI JRKD.

Murska Sobota, februarja.

V soboto se je vršil ustanovni občni zbor krajevne organizacije Jugoslovenske radikalne kmetijske demokracije v prekmurskih Križevcih. V izredno velikem številu so prišli na zbor možje iz najoddaljenejših krajev. Zborovalcem je banovinski svečnik notar g. Koder, kot predsednik sreske organizacije obrazložil program stranke in poudarjal nujno potrebo po organiziranju kmečkega stanu. V smislu januarskega manifesta naj bo usmerjeno vse naše delo za kralja in domovino. Poljuden in jedrat govori g. predsednika je navdušil slehernega zborovalca. Zelo živahno so bile volitve — znak, da je ljudstvo preudarno izbiralo može, ki naj vodijo organizacijo. V odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: za predsednika Josip Džuan, šolski upravitelj iz Križevcev, za I. podpredsednika Peter Kučan, župan iz Križevcev, za II. podpredsednika Vince Hari, župan iz Panovcev, za tajnika Janoš Hari iz Križevcev, za blagajnika Peter Kučan iz Križevcev; za odbornike: Franc Kodila, Jožef Kočič, Josip Tababer in Ludovik Gergar. Sedež organizacije je v Križevcih in obsega občine Križevce, Lončarovec, Panovce in Kušanovce.

Po zboru v Križevcih se je vršil ustanovni občni zbor krajevne organizacije JRKD v Moščancih. Zbor je prav tako vodil banovinski svetnik, notar g. Koder. Pri volitvah so bili izvoljeni gg.: za predsednika Stefan Banfi iz Moščanec, za podpredsednika Aleksander Car iz Dankovcev, za tajnika Marko Belinger, za blagajnika Aleksander Kučan iz Dankovcev; za odbornika Kalman Flisar in Ludovik Šinček. Sedež organizacije je v Moščancih in obsega občine Moščance, Košarjevec, Dankovce in Dolino.

VELIK POŽAR V PREKMURJU.

Boreci, februarja.

Že štirideset let ni bilo v naši občini večjega požara. Dne 25. januarja zvečer pa nas je doletel zelo nevaren požar, ki je nastal pri posestniku Horvatu Ernestu in pri posestnici Erjavčevi.

Prvemu so zgoreli skedenj, podstrešje živinskega hleva s senom in svinjski hlevi. Se pravočasno so rešili govejo živino in svinje. Zgore o pa je obenem okrog 30 kokoši, voz v skednju in razno gospodarsko orodje. Tudi stanovanjske hiše so se lotili plameni, a se je domačim gasilcem posrečilo priti v podstrešje in udužiti požar. Posesnik je imel skedenj, hleve, seno, slamo in gospodarsko orodje zavarovano za 60.000 Din.

Posesnici Erjavčevi je zgorela le oslica slame. Med obema ognjema se je nahajal skedenj, krit z opeko, ki se k sreči ni vrel. Če bi bilo vetrovno vreme, bi bil ta požar lahko nevaren za vso vas.

Vestni gasilci so prišli na pomoč iz devetih občin. Tudi po telefonu obveščeni avstrijski radgonski gasilci so s svojo motorno brizgalno in reševalnim avtomobilom prihiteli gasiti, a jim ni bilo treba stopiti v delo. Najlepša hvala vsem domačim in avstrijskim gasilcem. Kako je nastal požar, ni znano.

Iz Rakičana nam pišejo: Ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu, g. inž. Vinko Sadar, je premeščen h kmetijskemu oddelku banske uprave v Ljubljani. Za časa svojega tukajšnjega delovanja je mnogo napravil za povzdig kmetijske šole in za izboljšanje kmetijstva v kraju. Na njegovo mesto pride g. inž. Mikuš, šef semerogojске postaje v Beltincih in upravitelj tamošnjega veleposestva.

K požigom pri posestniku Toki v Čentibi doznavamo, da je požigalec ključavničarski pomočnik Huzjan izjavil, da mu je lastnik parnega mlina Eppinger obljubil 10.000 Din, ako upepeli vsa Tokova poslopja. Soosumljenec, mlinarski vajenec Golenko, ki je bil v službi pri Toki, je za pomoč dobival od Huzjana majhne vsote. Ljudstvo v okolici se je kar oddahnilo, odkar ve, da so požigalci za zapahom.

Požig v Vučji gomili. Pri posestniku Francku v Vučji gomili so praznovali gospodarjev god. Godovnjaka je prišel počastiti tudi njegov sorodnik Križanko. Kmalu se je Križanko opil in začel razgrajati, kar seveda ni bilo všeč prisotnim, ki so Križanka postavili na cesto. Vendar se je možak takoj zopet vrnil in v svoji jezi hotel udariti Francka s steklenico po glavi, zaradi česar so ga opetovano postavili na prosto. Križanko se je podal domov, a je prej še izrekel grožnje, ki so zanj obtežilne. Ne dolgo za tem pa je pri Francku nastal požar, ki je upepelil gospodarsko poslopje in bližnja poslopja. Tudi hiša, v kateri so stanovali, je začela goreti. Le s težavo so rešili speče otroke, živino in kar se je še dalo rešiti. Vsi znaki kažejo, da je bil ogenj podtaknjen.

Vlomi. Pred dnevi so neznani tatovi vlomili v Fikšincih pri posestniku Janezu Deponi in mu odnesli obleko in perilo. Neznani storilci so odbežali proti državni meji. Pri Janošu Horvatu so pokradli veliko količino povojenega mesa. Vloma so osumljeni cigani.

NAŠI NA TUJEM

LEPA PRIREDITEV BOTTROPSKIH ROJAKOV.

Bottrop (Westfalsko), februarja.

V nedeljo 17. januarja je imelo tukajšnje Jugoslovensko delavsko društvo lepo uspel zbor z obdarovanjem naših malčkov. V tej hudi krizi nam je uspelo s pomočjo naših predstavnikov iz Düsseldorfa in Essen-Stoppenberga prirediti otrokom mnogo veselja. Na prireditve smo pismeno povabili tudi častnega člana zveze, izseljenskega komisarja g. dr. Deželića iz Düsseldorfa, ki pa nas ni mogel osebno obiskati, ker je bil uradno zadržan. Prav pristržno se mu zahvaljujemo za njegovo dobroto in ga prosimo, naj nas obišče ob drugi priliki.

Zbor je otvoril predsednik g. Tonjko in obenem pozdravil vse zastopnike sosednih društev, ki so nas obiskali v večjem številu. Nato je podal besedo našemu delavnemu zveznemu predsedniku g. Bolhi iz Stoppenberga ki je orisal izprijenje iz-

seljencev v Poruhrju, kjer ima samo še 20 odstotkov rojakov delo. Nezaposlenci živijo zelo skromno, ker jim tukajšnji Wohlfahrtsamt odklanja podporo, zraven pa še preti z izgonom. Toda ne smemo obupati, saj tudi domovina glada na nas, svoje sinove. Imejmo zaupanje do našega milega vladarja in do naše narodne vlade in ne pozabimo naše Jugoslavije.

Za te lepe besede, ki nam jih je položil v naša srca, in za pomoč, ki jo je izkazal, se g. Bolhi pristržno zahvaljuje odbor in naši malčki. Zahvaljujemo se za obisk tudi predsednikom iz Recklinghausena, Buer-Hassela, Osterfelda, Hamborna, Gladbecka in od drugod. Lepa hvala uadalje otroškemu pevskemu zboru iz Osterfelda, ki nam je zapel pod vodstvom g. Franceta Čaterja precej slovenskih domačih pesmi, potem našemu vrlcu članu Jožetu Marcenu, ki je svojo komaj dve in pol leta staro hčerkico tako lepo naučil, zapeti domačo pesmico «En hribček bom kupil», da nam je ujeno petje v naših domačih besedah seglo do srca. Zahvaljujemo se za obisk tudi gospema Kresetovi in Haukmanovi iz Essen-Westu.

Po obdarovanju dece je bila prosta zabava, na kateri smo čuli več deklamacij in si zapeli vrsto domačih pesmi, ki so ugajale tudi Nemcem.

USPELA PRIREDITEV ROJAKOV NA WESTFALSLEM.

M e n g e d e (Westfalsko), februarja.

Mengečani se dosedaj še nismo oglašili v naši ljubi «Domovini», zato prosimo zdaj za malo prostora. Dne 24. januarja je imelo naše Jugoslovensko delavsko podporno društvo v gostilni Ellinghausu v Holthausenu prvo zimsko veselico s koncertom, plesom in petjem otrok v materinščini. Veselica je nadvse dobro uspela. Gostilna je bila nabito polna. Posetila so nas tudi sosedna bratska društva. Iskrena hvala vsem, zlasti pa društvu iz Gerthe pod vodstvom predsednika gosp. Podlogarja, ki se je tako polnoštevilno udeležilo prireditve. V obilnem številu so nas obiskali tudi člani novoustanovljenega društva iz Börninga pod vodstvom predsednika g. Peca Blaža.

Čeprav smo daleč od domovine, vendar tudi v tujini gojimo slovenščino. Deca nam je zapela pod vodstvom g. Jožefa Kužnika vrsto slovenskih pesmi, tako: «Lepo našo domovino», «Po jezeru bliz Triglava» in še druge.

Godba pod vodstvom g. Jožefa Kužnika je skrbela, da so člani po dolgem odmoru zopet vadili svoje otrple noge v plesu. Na veselici nam je seveda manjkalo pristne domače kapljice, ki je, kakor čitamo v «Domovini», letos zelo poceni. Na takih veselicah se sestanemo rojaki, ki se že dolgo vrsto let nismo videli in se ob tej priliki spominjamo svoje ljube domovine. Pozno v noč smo si podali roke in se je predsednik g. Rebernak, po domače Pšeničnikov Jaka iz Konjic, toplo zahvalil vsem posetnikom veselice za obisk.

Seveda tudi temu kraju ni prizanesla svetovna kriza, ki je sicer v Nemčiji ne občutimo toliko kakor po drugih državah, ker nam nemška oblastva dajejo tako imenovano podporo za brezposelne. Ta podpora je seveda zelo majhna, vendar nam iz najhujšega zla le nekoliko pomaga.

Iskrena hvala vsem predsednikom, ki so se potrudili za naše društvo, tako gg. Bevcu, Pecu, Ambrožiču in Geberšku, zlasti pa g. Podlogarju, kajti njemu smo dolžni vso hvalo, da je veselica tako dobro uspela.

ZBOR OSTERFELDSKEGA JUGOSLOVENSKEGA PODPORNEGA DRUŠTVA.

Oberhausen-Osterfeld, januarja.

V nedeljo 10. t. m. popoldne smo imeli zbor našega osterfeldskega Jugoslovenskega podpornega društva. Obisk je bil prav lep. Posetili so nas tudi gosti, med njimi naš zvezni predsednik g. Pavel Bolha in predsedniki naših sosednih društev, tako iz Bottropa, iz Gladbecka, iz Herwerst-Dorstena in iz Neumühla.

Iskreno se zahvaljujemo zveznemu predsedniku g. Bolhi za njegove izpodbudne besede, ki

so pač nas vse dovedle do prepričanja, da je potrebno složno sodelovanje, ker le tako lahko napredujemo.

Po zborovanju smo imeli naposled božično obdarovanje naših malčkov. Nahajamo se v hudih neprilikah, zato najlepša hvala našemu izseljenskemu komisarju g. dr. Deželiću iz Düsseldorfa in njegovi soprogi, ki sta prispevala za božičnico. Tudi g. dr. Deželić nam je lepo govoril. Le žal, da mu čas ni dopuščal, dalje časa bivati med nami. Pri božičnici so se naši mali pevci iz šolskega tečaja oglašili s slovensko pesmico. Videti je bilo, kako so se oči odraslih lesketale v solzah, ker so naši mali tako napredovali, da sedaj iz njih grli stišijo pesmi, ki so jih sami nekdaž z veseljem prepevali. A tudi odrasli nismo ostali tihi in smo naposled tudi mi prav veseli zapeli več slovenskih pesmi, ki nas še najbolj razvedrijo v sedanjih hudih časih. Hvala bodi istotako našemu članu g. Gospodariču za njegovo godbo, ki je pripomogla, da so bile naše skrbi za nekaj ur pozabljene.

ŽENSKI VESTNIK

Praktični nasveti

Jetrni puding. V kozici zarumeni drobno narezano čebulo in zelen peteršilj, potem pa prideni deset dek nastrganih jeter (goveja jetra so enako dobra kakor telečja ali svinjska). Ko so se jetra malo opekla, jih potresi z žlico moke, in ko se je tudi moka porumenila, zalij z dvema žlicama juhe; ko prevre, stresi na sito in pretlači v skledo. Ko se je ohladilo, primešaj eno jajce in dva rumenjaka, malo popopraj, osoli in dodaj ščep kumne. Vse skupaj dobro zmešaj. Pudingov model dobro namaži, posuj z drobtinami in stresi noter pripravljena jetra. Model dobro zapri in kuhaj puding v kropu eno uro. Tako pripravljeni puding daš kot predjed na mizo; lahko ga pa tudi zrežeš in daš v skledo, naliješ vročo juho nanj in daš hitro na mizo. Daš ga lahko tudi s prikuho na mizo.

Jetrna omleta. 15 dek telečjih jeter drobno zreži in pretlači skozi sito. K pretlačenim jetram primešaj tri jajca, malo popra in soli. V ponvi razbeli mast. Na razbeljeno mast stresi pretlačena jetra in speci. Ko je omleta pečena, jo prepogni na polovico, stresi na topel krožnik in daj hitro na mizo. Zraven daš salato ali pa kakšno prikuho od zelja, ohrovtu ali podobno.

Čokoladne pogačice. 20 dek moke, 15 dek sladkorja, 8 dek sirovega masla, 4 deke kakava, pol zavitka pecilnega praška, en zavitek vanilovega sladkorja, dve žlici mleka in dve jajci umesi na deski v testo. Umešano testo razvaljaj in izreži nato z okroglim obodcem pogačice. Izrezane pogačice položi na pomazano pekačo, vsako pogačico pomaži z raztepenim jajcem, posuj z zmletimi orehi in sipo ter jih speci v ne prevroči pečici.

Za kuhinjo

Kako ravnajmo z zmrznjenim sadjem. Ako imamo sadje, zlasti jabolka, shranjena v prostori, ki niso čisto varni pred mrazom, se primeri, da nam sadje omrzne. Tako sadje pa lahko rešimo v toliko, da ohrani okus in vrednost sadu. Ravnati je treba takole: Zmrznjena jabolka previdno prenesemo v nekuren prostor, kjer jih denemo v mrzlo vodo. Ko prijemljemo jabolka, ne smemo tega storiti s prosto roko, marveč z rokavicami; sadje pa prelagajmo narahlo. Zmrznjeno sadje je namreč zelo občutljivo in pri najmanjšem pritisku počne kožica in se meso poškoduje. Ko so jabolka ležala toliko časa v vodi, da niso več ledenomrzla, jih vzamemo iz vode in obrišemo. Vendar jih moramo takoj porabiti, ker se ne držijo več in pričnejo po nekaj dneh gniti.

Ako hočemo led razkupati, ne da bi se preveč zdrobil, lahko naredimo to na preprost način. Navadno debelo iglo, kakor jo imamo za šivanje

volnenih nogavic, vtaknemo v led in z ne pretežkim kladivom jo zabijemo; nato se led lepo razpoči.

Ko prerežeš čebulo, vtakni nož za hip v plamen in duh po čebuli izgine.

Moške hlače se na kolenih kaj rade izbočijo in raztegnejo, da se niti več gladko zlikati ne dajo. Da to preprečimo, je najbolje, v hlače, kjer je koleno, ušiti krpo iz svile.

Ako se predali neradi zapirajo, nadrgnemo mesta, kjer se dotikajo (mize, omare), z vazelinom ali krompirjevo moko.

ZANIMIVOSTI

Boji z ribami velikankami

Sloviti angleški sportnik Hedges popisuje v knjigi svoje doživljanje z velikanskimi ribami različnih vrst, ki jih je ujel v Karaïbskem morju pri Srednji Ameriki in v Tihem morju. Čeljusti in hrbtenice teh orjakov je daroval raznim angleškim muzejem, kjer vzbujajo splošno občudovanje.

S posebno vnemo je lovil Hedges morske some, kladivarje in pilarje v raznih morjih, kjer je voda do 200 metrov globoka. Razni some so tehtali od 500 do 3000 kilogramov. Marsikdo bi mislil, da bi bilo treba iti nad take zverine, brezdvomno potomce velikankov iz prastarih časov, kar s topovi ali železnimi mrežami. Hedges je ravnal bolj enostavno in je lovil te orjake s trakom. Seveda so bili ti trniki precej veliki, saj so sami brez druge opreme tehtali okoli osem kilogramov in bili napravljeni iz najboljšega litega jekla. Za some, pilarje in kladivarje je tehtala vada do 60 kilogramov in obstajala iz celih velikih rib ali pa iz kosov ujetih orjakov. Trnek je imel pritren na štiri metre dolgo jekleno verigo, ker so mu bile pošasti poprej debelo vrv kratkoma pregrizle in ušle s trnkam in vado vred.

Hedges je imel lastno motorno ladjo, s katero je križaril po morjih in se zabaval v bojih s temi morskimi velikani. Čim je pošast zagrabila za vado in se ji je trnek zapil v žrelo, je pričela bežati, a ribič je konec vrvi, ki je bila nadaljevanje štiri metre dolge verige in dolga do 200 metrov, pritrnil na ladjin nos; nato se je začel boj. Žival, ko je videla, da se ne more odtrgati, je pričela vleči za seboj ladjo, dokler se ni utrudila. Nato je ribič vrv navijal in s tem zmanjševal razdaljo med ladjo in ribo, ki je naposled onemogla obležala v bližini ladje. Tedaj je ubilo nekaj raznesilnih krogel iz karabinke morskoga velikana, ki se je vsak srdito branil in se vdal le po hudem, celo za ladjo nevarnem boju.

Hedges sklepa v svoji knjigi na podstavi pridobljenih izkušenj, da morajo živeti v neizmer- nih morskih globinah še čisto drugačni nestvori, pravilčno veliki in neznanih oblik, ter misli, da najbrže bajka o morski kači ni samo bajka. Dokaz vsemu temu naj bi bilo dejstvo, da je novembra meseca leta 1921. naplavilo morje pri rtiču Mayu v Delawarskem zalivu velikanskega morskoga sesalca, ki je tehtal približno 15.000 kilogramov in bil podoben ogromnemu slonu. Znanstveniki so prihiteli, si ogledali ogromno bitje, ga zmerili, opisali, fotografirali in izjavili, da je to žival, ki je veda dotlej še ni poznala.

Moderna tehnika dandanes pa še ne razpolaga s sredstvi, s katerimi bi bil mogoč lov na zveri, ki žive na dnu do 9000 metrov globokih morij.

× Na čuden način je prijadril v zakonski jarem. Zanimivo je doživetje birminghamskega trgovca Roberta Thaina, ki se je hotel odpeljati iz Southamptona v Brazilijo. Ko je čakal v pristanišču na parnik, se mu je pridružila lepa mlada dama, češ: «Gospod, jaz sem vaša žena». Trgovec, ki še ni bil oženjen, je smatral v prvem trenutku njene besede za pomoto ali za šalo, ko je pa dama ponovila svojo trditev, je bil prepričan, da je lepa mladenka blazna. Tedaj je neznanca odprla svoj kovčeg in mu pokazala z vsemi

pečati in podpisi opremljeni potni list, glaseč se na soprogo trgovca Roberta Thaina iz Birminghama. Trgovca pa tudi potni list ni prepričal, da je oženjen. Nasprotno, sedaj se mu je začelo videti, da ima opraviti z drzno sleparico, in takoj je poklical policijo. Dama si je pa znala pomagati tudi iz te zagate in zatrjevala je policiji, da ji hoče moč pobegniti v Brazilijo. Obzirna angleška policija je pregledala oba potna lista in se ni hotela vmešavati v zasebne zadeve, odnosno spor zakoncev. Prepustila ju je njuni usodi. Dovedna zakonca sta se vkrcala na parnik in usoda je hotela, da sta morala živeti nekaj dni v skupni kabini. Šele na širnem morju je dama priznala, da je ruska plemkinja, izseljenka Tatjana Bogulska, ki si je hotela z zvijačo pomagati, da pride iz Anglije v Brazilijo. V angleških pristaniščih so posebni agentje, ki znajo osamljenim damam preskrbeti za vožnjo moža in vse potrebne listine. Čudno doživetje trgovca Thaina je pa imelo tudi primeren konec. Mož se je namreč med vožnjo zaljubil v lepo damo in se je, preden je parnik dosegel cilj, civilno poročil z njo.

× Zima v Evropi. Neki berlinski list je vprašal po svojih dopisnikih vremenoslovce v raznih državah, kakšno vreme imajo, in prejel naslednje odgovore: V Švici je povsod sneg. Karpati so le neznatno zasneženi. Na Poljskem imajo meglo. Poljska Tatra se je okoli božiča veselila velikega obiska sportnikov, toda veter, ki je potegnil od zahoda, je prinesel vremenski preobrat. Na ravnini so se začele tajati reke. Čez noč se je izpremenila temperatura od 19 stopinj pod ničlo na dve stopinji nad ničlo. Francija ima že skoro pomlad. Zimsko vreme se je zimskim zdraviliščem, Alpam in Vogezom, docela izneverilo. Mont Blanc in Chamönix se ne moreta ponašati z debelim snegom kakor običajno ob tem času. Tudi v Pirenejih je malo snega in na zimski sport ni mogoče niti misliti. — Anglija komaj pozna solnce. Južna polovica države kar plava v megli. Na severu so škotske planine v snegu. Na Švedskem imajo toplejše vreme kakor v Nemčiji. Na Grškem pa vlada letos precejšen mraz.

× Španske bolezni letos ne bo. Letos se nam ni treba bati, da bi se španska bolezen (hripa) preveč razširila. Tako zatrjuje dunajski profesor dr. Swoboda, ki je izdal knjigo o tej bolezni. Dunajski profesor pravi, da imajo tudi bacili španske svoj čas, ko jim gre dobro, pridejo pa leta, ko se ne morejo razvijati in ko torej ljudem ne morejo do živega. Bacili španske bolezni imajo torej svoja suha in debela leta kakor svetopisemske krave. Profesor Swoboda je proučil špansko bolezen v njenem razvoju do let, ko se še ni tako imenovala. Ugotovil je, da lahko prvič govorimo o tej bolezni leta 855. Od takrat se je pojavljala vedno v presledkih po 7 let. Tudi španska bolezen leta 1925. je sledila predzadnji točno čez 7 let. Zgodi se pa, da bolezen izostane, in to je primer, ko nastopi ostra zima, ki se je boji tudi bolezen. Dunajski profesor pripominja, da nas utegne španska obiskati prihodnjo zimo, če ne bo hudega mraza. V letošnjem januarju in februarju se pa pri nas kužno ne bo razširila, čeprav nimamo in najbrž tudi ne bomo imeli hude zime. Če se kje pojavi, bodo samo lahki primeri. Seveda, pravi dunajski zdravnik, na zdravstvenem polju ni mogoče prorokovati, temveč je najbolje, da se človek vseh bolezni kolikor mogoče varuje.

× Izgredi gobaveev pri Tokiu. Gobavci v zavetišču v mestu Nagasakiju v bližini Tokia so priredili demonstracije proti vladi. Kakih 500 gobaveev je odkorakalo po glavnih ulicah v mestu in tu so s svojimi trompetami, ki jih imajo zato, da opozarjajo zdrave na svojo bližino, priredili bučne demonstracije zaradi slabih razmer v svojem zavetišču. Govorili so ostro proti vladi. Šele po dolgem trudu se je združenim gasilcem in policiji posrečilo, nevarne bolnike spraviti nazaj v zavetišče. Med prebivalstvom je vladala za časa te nenavadne demonstracije strašna panika. Prebivalstvo splošno zahteva od vlade, da tem nesrečnikom ugodi.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Res je hudo.

Gospa sreča na ulici mulega samosrajčnika in ga vpraša: «Čigav si, dečko?»

Fantek je potegnil prst iz ust in preudarno povedal: «Naša mama plavi, ja sem njen, ata pa, da njegov; zdaj les ne vem, čegav sem...»

Huda nesreča.

Cilka: «Kako sem žalostna in nesrečna!»

Tinica: «Kaj se ti je pa zgodilo?»

Cilka: «Jaz ljubim Janeza, on pa mene ne, Jožko ljubi mene, jaz pa njega ne...»

Vzdih.

«Na ženske se zdaj ne moreš zanesti, dragi moj, ker so preveč vibrave. Jaz imam štiri neveste, pa so mi vse nezveste...»

Seveda.

A: «Vi ste edini, ki je preživel nesrečo parnika na morju? Kako se je pa to zgodilo?»

B: «Zelo enostavno. Ponesrečeni parnik je odplul iz pristanišča pred mojim prihodom...»

Pri Eskimih.

A: «Kakšno božično drevo ste imeli letos?»

B: «Imenitno. Še nobeno leto nisem jedel tako dobrih voščenskih svečk kakor letos...»

Njena obljuba pri poroki.

Možek: «Pred oltarjem si mi obljubila, da me boš vedno ubogala.»

Ženka: «Seveda, toda v cerkvi vendar nisva mogla pričeti prepira...»

Priden sinko.

Sinček: «Poglej, mamica, kar sam sem si napravil gosli! Ali nisem priden?»

Mati: «Da, da! Kje si pa dobil strune?»

Sinček: «V tvojem klavirju...»

Strah pred taščo.

Miha: «Zakaj si razdrl zaroko?»

Jože: «Ko smo šli gledat bodoče stanovanje, je tašča menila, da bo za tri pretesno. Pa sem se tako ustrašil, da sem kar izginil...»

Listnica uredništva

Deskova vas. Poročajte novice in ne takih reči, ki ne morejo v list!

Drakše pri Veliki Nedelji. Glede skrajšanega roka se obrnite na domačo občino, kjer morajo vedeti vse okoliščine. Tam vam bodo tudi napravili prošnjo.

Konjice. Prepozno prejeli.

Leoben. V zadevi vašega sina bomo pozkušali izvedeti vse potrebno in vam bomo pisмено poročali o uspehu.

Loos en Gohelle. Zadeva o podporah je bila res sklenjena in bo v kratkem tudi stopila v veljavo.

Ponikva ob južni železnici. Žal ne moremo objaviti dopisa, ker nočemo delati sitnosti ne vam ne listu.

Recklinghausen. Zaradi potnih stroškov je reč taka, da naših rudarjev niso spravili v Nemčijo državni, temveč privatni agenti. Rente dobivajo, kolikor nam je znano, redno vsi rentniki, ki so se preselili v Jugoslavijo.

Rogaška Slatina. Ker so razna spiritistična udejstvovanja za živce silno kvarna, ne moremo o teh rečeh ničesar objavljati, posebno ker to nikomur ne koristi.

Šenčur. Poslana slika ni dovolj jasna za objavo.

Trstenik. Zgodba o pojedini in tatovih je prav lepa, vendar ne boste zaradi nje riskirali zagovora pred sodiščem.

Velika Nedelja. Važnejše novice vedno dobro došle! Prosimo pa cenjene dopisnike, da se pri pisanju drže gesla: Kratko in jedrnat!

MALI OGLASI

Da ženitev dela Vam skrbi, pri današnji krizi čudno ni, zato sporočam ženinom in vsem nevestam zalim, da le tvrdka Ludovik Kuharič v Ormožu, bogato zalogo vsakovrstnega blaga ima in Vam ga po najnižji ceni vedno dá. 37

Bogati postanete,

če imate veliko znanecv! «Persons», Ljubljana, poštni predal 307. Znamki za odgovor! 9

ČEBELARJI!

Vse čebelarске potrebšćine kupite najceneje v trgovini 54

FR. STUPICA,

Železnina in zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1.

Večje posestvo

z vsemi potrebnimi premičninami vred se odda v najem ali pa se tudi proda — Natančna pojasnila daje Anton Hriberšek, Dolnji Leskovec št. 40 pri Rajhenburgu. 53

Lisičje kože in kože razne druge divjačine stroji, barva in predeluje L. Rot, krznar v Ljubljani, Mestni trg št. 9. 44

Proda se fotografski aparat (9 x 12) z vsem priborom

zelo poceni. Več pove Anton Plohl, Sv. Barbara v Halozah. — Za odgovor naj se priloži znamka za 1-50 Din. 47

51 1000 Din plačam, ako Vam «Radio-Balzam» ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd. — «Za Vaš ljudoviti, vsesplošno dobroto, pomoč in velike bolečine odpravljajoči «Radio-Balzam» se Vam najtopleje zahvaljujem. M. Ks. Kozine, Eternit Dortoir, Capelle au Bois, Belgija.» — Lonček 10 Din (vnaprešnje plačilo) ali 18 Din (povzetje), dva lončka 23 Din, trije lončki 39 Din. Balzam razpošilja:

R. COTIČ,

Ljubljana VII., Kamniška ulica št. 10a.

Ure, zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro tvrdka

H. Suttner
Ljubljana 5
Prešernova ulica št. 4.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Australije.

Lastna protokotirana tovarna ur v svici. Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Bučilna ura, 16 cm visoka 49 Din z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastonj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Medeni tedni.

«Danes mi moraš oprostiti, možiček», se opravičuje mlada žena. «Obeda še nisem skubala. Hotela sem te presenetiti z jeguljo, a ker se mi je žival preveč smilila, da bi jo ubila, sem jo hotela utopiti. Moraš še malo počakati, ker sem baš pogledala v škafo, pa je še živa...»

Prehlajenje.

Stara Špela se je prehladila. Obiskala je mnogo zdravnikov, a nihče je ni znal dovolj potolažiti. Naposled si je izbrala najboljšega zdravnika in mu raštelala po vrsti, kaj so menili o njeni boleznii drugi zdravniki.

Zdravnik je skomignil z ramami in rekel: «Moje mnenje je pa takšno, da ste še mnogo bolj prehlajeni...»

Huda reč.

Boltežar: «Zelo utrujen se mi vidiš, Gašper.»
Gašper: «Premalo spim. Vselej, kadar je slišala moja žena ponoči kak ropot, me je zbudila iz strahu, da so vlomilci.»

Boltežar: «Vlomilci vendar ne delajo ropota.»
Gašper: «To sem ji tudi jaz dopovedal in sedaj me zbudi vedno, kadar se ji vidi tišina preveč sumljiva.»

Na noveše dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrati in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

«TRIBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja,

ki je že marsikoga rešila. Ona more pri vsakem načinu življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kaselj prenehata, teža telesa se zviša ter po popolnjenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo vrednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše bo.

Popolnoma zastonj in poštine prosto

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega.

Pišite takoj,

zadostuje tudi d p s n i c a na naslov:

Nabiralno mesto pošte: **Georg Fulgner**
Berlin-Neukölln Ringbahnstrasse 24,
Abt. 491.

SANATORIJ V MARIBORU

Gosposka ulica št. 49

Telefon 2358

Lastnik in vod' a:

primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinski solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po pož o b a h in ohlaplosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za sološni telesni podvig. Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.

Živinorejcem

priporočamo zanje iako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa. zdravlila. Viskozni masiran.e. drgnjenje o načinu, kako se žival pristili, da e mirna. o ovlganju padlih ali bolnih živali. o ranah, ter kaj je storiti v raznih slučajih nagie obovesti. kol pri poškodovanu rogov, poškodob. kopia in zakovanju, pri prisću meo parklji, opeklini, streli, zlomu kosti, zvitju, izčlen.en u, izpadu poročnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, criski, zaprtu, koliki, napenjanju goveda in ovac, pri tu in pred-

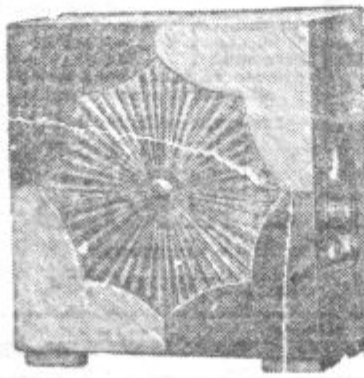
metih v požirniku, pretresu možgan, soln arici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče ovarovati skode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštino vred Din 36-50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Selenburgova ulica št. 3

R A D I O

Oglejte si naše RADIO aparate z udelanim močnim zvočnikom, s prikliučkom na mrežo, za izm nični tok 110, 125, 150, 220 voltov in enakosmerni tok 150 voltov. Omare iz ameriškega orchovega lesa, zelo lepo izdelane in prvovrstne kakovosti.

2cevni aparat kompletno 1380 Din

3cevni aparat kompletno 1980 Din

4cevni aparat kompletno 3400 Din

Ugodni plačilni pogoji. — Pri nakupu 20% predplačila, ostanek v enakih mesečnih obrokih.

H. SUTTNER — LJUBLJANA 5
Dunaška cesta 1b II.

Znižali smo cene obutvi za vso družino

PREJ Din 169.-
OD DANES

Din. **99.-**

Moški čevlji z močnim podplatom za štrapač.

Bata

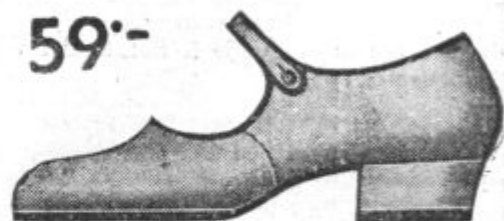
~~69.-~~
49.-

Vrsta 1255-31

Se vedno potrebne snežke proti mrazu, vodi in blatu; prodajamo jih iz gabardina za bagatelno ceno.

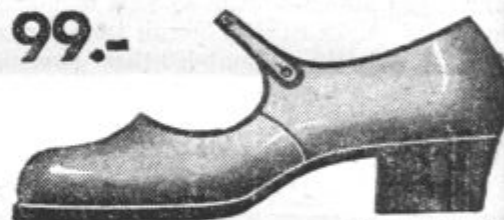
~~69.-~~
59.-

Vrsta 3345-03

Udobni čevlji za široke ali boleče noge, izdelani iz lastina z usnjenim podplatom.

~~129.-~~
99.-

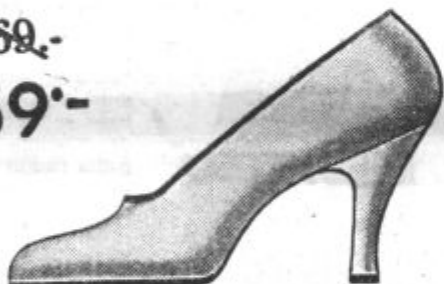
Vrsta 3945-03

Za vsakdanjo rabo praktičen, močan in udoben čevljev iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

Dolžnost podjetnika je, da vedno dela na tem, kako bi svojim odjemalcem omogočil kar najcenejši nakup. S tem znižanjem se želimo odjemalcem oddolžiti za zaupanje, ki ga uživamo, da jim postrežemo čim bolje in čim ceneje.

Plačajte samo najnižjo na podplatu žigosano ceno.

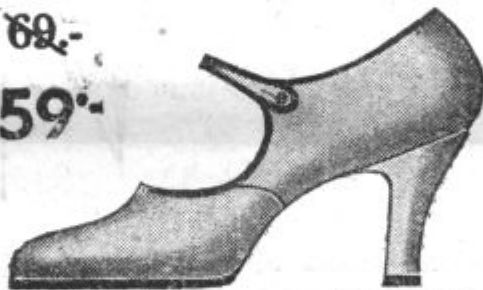
~~69.-~~
59.-

Vrsta 9315-03

Evo lepih ženskih čevljev iz lastina ali baržuna za neverjetno nizko ceno. Za malo denarja velik luksuz.

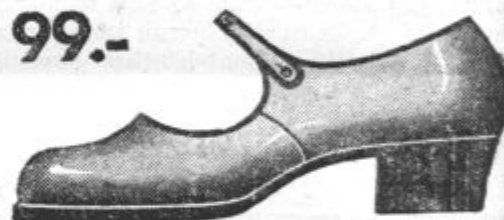
~~69.-~~
59.-

Vrsta 9375-03

Vedno so elegantni in vedno moderni enostavni čevlji z zaponko. Prikladni so za ulico in ples, a dobite jih tudi z nizko peto.

~~129.-~~
99.-

Vrsta 3945-03

Za vsakdanjo rabo praktičen, močan in udoben čevljev iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

Narodno gospodarsko nalogo vrši najbolje oni, ki prodaja svoje proizvode za tako ceno, ki jo kupec zmora, svojim sodelavcem pa nudi najvišje mogoče plače.

Mestna hranilnica ljubljska LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Vlog ima nad 480.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno.

Posojila dovoljuje na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike ima posebno kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol

Nov poklic

za dame in gospode z opremstrojnega pletilstva na domu. Zajemčen zaslužek okoli

1500 Din na mesec,

ker odvezemamo izgotovljeno blago, plačamo mezde za pletenje in dobavljamo za predelovanje prejo. Pišite po gratis prospekte še danes na domačo pletarsko industrijo št. 9

Josip Kališ, Maribor
Trubarjeva ulica šte. 2.

Glasbila za vse!

Violine od Din 68.-
Gitare od Din 169.-
Trompete od Din 480.-
Harmonike od Din 69.-
Kromatične in klavirske harmonike, vsi jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK od

na, večje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezplačen pouk sviranja. Navodila v ceniku.

Zahvala.

Ob priliki prebriske smrti mojega predragega soproga

Johana Kosija

ki je, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, dne 25. t. m. ob pol 5. uri zjutraj Bogu vdano zaspal, se s tem vsem znancem in prijateljem, ki so ga spremili na zadnji poti srčno zahvaljujem.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici,
dne 28. januarja 1932.

Žalujoča žena.